

Anul I, Nr. 2-3, 16 Martie - Aprilie 2010

I.S.S.N. : 2067 - 7928

CONSTELAȚIA

Organ de presă al Liceului Pedagogic ȘTEFAN ODOBLEJA din Drobeta-Turnu-Severin,
deschis cititorilor și colaboratorilor din toată țara

EDITORIAL

Tot o apă și-un pământ...

Constantin Stana

Înainte vreme, chiar și în epoca de *tristă amintire*, copilul, adolescentul sau tânărul **de la oraș** se deosebea de cel **de la țară** nu numai prin condițiile de trai sau prin confortul... habitatului (străzi asfaltate și măturate vs. ulițe prăfuite și noroioase, apă curentă și baie cu duș vs. fântână - în curte, sau la vecini, dacă nu chiar pe uliță, - și albie, costum și pantofi vs. *ce-o fi* și opinci, ori desculți), dar și prin **comportament**, și, mai ales, prin **felul de a vorbi**. *Orășeanul* vorbea îngrijit, era în general politicos, fără stridențe în gestică sau în limbaj. *Ruralul* era muncit, sub „teroare” agrestă, evident mai...vulgar în exprimarea sa marcată de rostiri folclorice *păgâne*, timid până la timorare și, în general, zglobiu. Diferențele erau evidente în comparația directă, când „*ruralul*” (fără conotație peiorativă!) venea să-și continue studiile, sau să învețe o meserie, **la oraș**. Adaptarea acestuia la normele comunității civilizate, urbane, șlefuirea sa se petrecea relativ repede. Întors la „baștina” sa țărănească, el da semne vizibile că ar fi pe cale de a se „domni”, semne remarcate și urmărite cu atenție, cu plăcută mirare și cu speranță, mai întâi de membrii propriei familii, apoi de ceilalți. Era un progres așteptat și râvnit, o marcă sigură a devenirii umane privită la parametrii vârstei. La țară se trăia mai greu și mai sărac. Plecarea la oraș era un fel de eliberare, de dezlănțuire, dinamizată de speranța de mai bine pe care părinții o jinduiau pentru odraslele lor. Băieții și fetele de la oraș trăiau mai bine, mai ușor, mai...select, în cercuri relativ închise, trasate după obiceiuri, viziuni și comportamente comune. Venirea unui *orășean* la țară avea deseori

semnificația unui eveniment. Un fel de mondenitate inserată în „gura satului”. Copiii de țărani veniți de la oraș, împrumutând mimetic „formele fără fond” urbane, se organizau și ei, după aceleași modele urbane, în același fel de „cercuri”, discriminând lejer „coada sapei”. Am cunoscut pe cineva care nu călca niciodată peste șinele de tramvai, de teamă să nu se curenteze. La mine, la țară, pe o distanță de vreo sută-două de metri de-a lungul drumului, cred că erau 20-30 de copii care făceau liceul sau *profesionala* la oraș; câțiva pe la *Scoala Normală* (ăștia erau...spuma! Știau carte multă și cântau la vioară.), unii pe la diferite *licee*, alții pe la *profesională* (rudele...*sărace!*). Nu prea mai vorbeau limba celor de-acasă, și purtările lor erau mai „alese”.

Asta era...înainte vreme. Comunismul a mai estompat întrucâtva diferențele, transmitând țărâniea aptă de efort...mecanic în fabrici și uzine, și „exilând” la țară, sub diverse pretexte ideologice, cu „motivație” civilizatoare, pe unii orășeni. Primul gest a dus la **descumpănirea, îmbătrânirea și distrugerea clasei țărănești**. Al doilea, a virusat orașul „manierat”, corcindu-l cu țărânisme și cu țărâanii. Dar, chiar și atunci, lucrurile se mai cumpăneau cât de cât, printr-un bun-simț subînțeles. Mai era **rușine**, și se mai și știa ce e **aia**. **Cei șapte ani de-acasă** rămăneau **temelie**, cu toată presiunea vremurilor.

Chestia aceea, nedefinită (sic!), din decembrie '89 a produs consecințe inimaginabile în toate planurile, și mai ales în plan cultural. De cultura solidă s-a ales praful.

(continuare în pag. 2)

C'est moi, donc...!

De multe ori ne e greu să vorbim despre noi, despre ceea ce simțim, despre ceea ce gândim, mai exact - despre ceea ce suntem noi. Suntem atinși de nenumărate ori de o misterioasă reținere, care luptă cu voința noastră și care la un moment dat se dovedește mult mai puternică, și pune stăpânire pe noi, pe ideile noastre. Dar ce facem când uităm cine suntem noi cu adevărat? Când nu ne mai recunoaștem propriul suflet? Ce facem când ne dăm seama că altcineva a preluat „stiloul” și e gata-gata să intervină cu modificări în capitolul numit Destin? Adesea amprentele unui eveniment trecut rămân puternic...ștanțate în ființa noastră.

(continuare în pag. 2)

Andreya Girogiana Reica

SUMAR

PAG. 3

ȘCOALA, UN RĂU NECESAR,
SAU UN DAR NEAPRECIAT?

PAG. 7

TAOISMUL

PAG. 8

Anul Nou sau Echinocliul de
Primăvară

PAG. 10

DESPRE FMI

PAG. 14

Iisus, marele inițiat din Dacia

PAG. 16

Când își va scrie calculatorul
memoriile?

PAG. 18

ZEITGEIST sau “ÎMPĂRAT ȘI
PROLETAR”

PAG. 22

CODEX ROHONCZY

PAG. 24

EXPLOZIV !!!

Urare

**EDITURA STEE, PRIN PATRONUL EI, DL. DRAGAN NEDELCU,
COMITETUL REDACȚIONAL AL CONSTELAȚIEI, PRIETENII ȘI
APROPIAȚII, UREAZĂ DLUI PROFESOR CONSTANTIN STANA,
COORDONATORUL ACESTEI PUBLICAȚII, CU PRILEJUL
SĂRBĂTORIRII ZILEI SALE DE NAȘTERE (27 MARTIE),
O VIAȚĂ LUNGĂ ȘI PLINĂ DE BUCURII!
PENTRU CĂ MERITĂ!**

LA MULȚI ANI, STIMATE DOMNULE PROFESOR !

Tot o apă și-un pământ...

(continuare din pag. 1)

Societatea s-a întors cu susu-n jos, și așa a rămas. Multele, inutilele și inexplicabilele mutații din domeniul școlii au devălmășit iremediabil un sistem altădată solid și exemplar. Totul a intrat pe **făgașul derizivității**. În sigla ministerului respectiv *s-au amestecat, fără nicio rațiune/consecință practică, educația (!?!), cercetarea, tineretul, sportul, dar au dispărut fără urmă învățământul și cultura. Succesivele discriminări pozitive în favoarea elevului au ucis disciplina, ordinea, bunul-simț și măsura, punând în loc nesimțirea, vulgaritatea, spiritul maidanez, comportamentul boschetar, chiulul pandemic, violența și superficialitatea. Noile generații (pestrite) de homunculi needucabili – pentru c-au scăpat definitiv în jungla socială – înjură țigănește, proclamă drept ideal absolut distracția, se culturalizează pe NET și se informează pe GOOGLE, care le face și temele pentru acasă, teme numite pompos „referate”, „portofolii” și alte mărunțișuri bezmetice. În școală se tipă, se grohăie, se guiță sau se nechează, băieții și fetele se îmbrățișează și se sărută prin clase, pe coridoare, prin curți, pe trotuare, prin băi și prin baruri și, dacă lucrurile vor merge tot așa, e de prevăzut că „democraticele odoare” vor face, mâine-poimăine, copii pe stradă, pe trotuar sau prin parcuri, ziua-n amiaza mare. **Tinerii** aceștia (*speranța* Națiunii Române, și *schimbul* ei...de mâine, nu-i așa?) **sunt mai toată ziua cu „sexu”-n gură**, de parcă numai asta le-ar motiva existența, vârsta și valoarea, iar **fetele înjură ca băieții. Vulgaritatea a***

intoxicat și satul și orașul de nu se mai cunoaște cine de unde e. De fapt, în acest otrăvit ghiveci social, nici nu mai contează. Deși au ambii părinți în viață, foarte mulți copii par a fi orfani. Refuzul educației, adoptarea „didactică” a unui „populism” timorat duc la sălbăticie. Tinerii nu mai au nici sfială, nici respect pentru vârstnici, de prezența cărora nici nu le mai pasă. Apar pe canalele media tot mai multe cazuri de **profesori** (mai ales profesoare) **molestați de elevi. Recreațiile** sunt sinonime perfect cu **vacarmul** și cu **hărmălaia**, iar **orele de curs vor deveni curând facultative**. Apar în clase și pe bănci, chiar în timpul orei, hamburgerii, cipsurile, cafelele de la expresorul - tonomat, paharele de **cola** cu paiu-n ele... Mai lipsesc scrumierele și țigările, dar nu-i timpul trecut. Chiar în aceeași școală, **elevii de la clasele la care nu predai, nu te salută, deși știi cine ești**. Sau te salută cu mâinile-n buzunare, fără gram de respect sau de decentă. Asta au învățat ei de la părinții lor, vreme de 7 ani, de la lumea străzii și de la propriile lor *anturaje*... Cu așa devenire în sistem, cu astfel de optică *reformistă* cum e cea de la București, le plâng de milă tinerilor, mai ales fetelor care vor alege cariera didactică. Nu e sigur că vor mai apuca pensia... Pe când dl. ministru, DAAAA...!

Cu aceste generații de copii, *scăpate, prin lege, de sub orice formă de control și de autoritate, dl. Funeriu pune la cale, din neștiință*, desigur, o nouă **harababură**, numită tot *reformă*...

Dar, despre **funerariile** dlui **Funeriu**, în nr. nostru viitor.

Constantin Stana

C'est moi, donc...!

(continuare din pag. 1)

Cine suntem noi? Poate doar niște firicele de colb, ce bănuie că niște năluci, negăsindu-și locul, care-și plâng pierderile și care știu cu siguranță să fredoneze cel mai frumos cântec: Dragostea. Niște frunze, împrăștiate de vânt în grăbita lui trecere prin imensul Univers.

În nsfârșita și misterioasa lui goană prin lume, omul și-a construit propriul flaut fermecat, și-a ales cele mai frumoase note, pentru a-și exprima pe portativul vieții ceea ce simte el: iubire. Însă neexperimentata ființă nu știe că de multe ori notele sunt puse greșit, nu știe ce urmări au aceste mici defecte și face stupida eroare de a crede că ele pot fi înlocuite printr-o simplă pocnire a degetelor.

Iluzii neașteptate stau la pândă ca niște vânători iscusiți, pregătiți de atac. Și când imunitatea sufletului începe ușor, ușor să ia calea unui declin, atacă nemiloase, mișește, pregătite cu tot arsenalul să ia în stăpânire totul tău.

Și uite-așa, mintea ta se luptă cu iluziile deșarte, cu minciunile dulci neștiind ce să aleagă: o dulceață iluzorie, sau un adevăr amar?

Se întâmplă ca puritatea și candoarea ta să piardă testul și să nu reziste în fața falsității. Se întâmplă ca propria ta minte, propriul tău suflet să-ți joace feste și să trișeze. Să te tot pună la încercări, ca mai apoi să-ți observe capacitățile, să te antreneze, de multe ori în jocuri lipsite de scrupule.

Mergi desculț pe cioburi de amintiri și te împiedici în pânza țesută de ani; dulcea reverie e întreruptă de țipetele sufletului tău înlăunț și supus la încercări, în mai tot timpul existenței lui. Și îți continui călătoria prin această lume bezmetică și de neînțeles, cercetând, fiind precaut, itinerariul nevănuat al vieții. Și uiți să mai zâmbești și îți arunci sufletul de copil nevinovat într-un colț al uitării. Uiți sa te mai bucuri de soare, ce până acum îți era însoțitor în această întrecere misterioasă, uiți și de el cum uiți și de tine. Stropi reci de apă îți ating fața și ți-o rănesc. Oare sunt lacrimi? Dar de ce aceste picături îți fac atât rău? Îți continui drumul, speriat de această întâmplare, și te ridici după fiecare căzătură, cu noi speranțe, cu noi forte. Și te bucuri de fiecare bătălie câștigată, și fiecare victorie îți oferă mult mai multă încredere pentru îndeplinirea visului: de a fi o ființă mai bună pentru această entitate stranie, VIAȚA.

Și te-ntrebi: cea mai rămas din acea sensibilitate, din acea căldură sufletească? NIMIC... Doar cenușă, ca în urma unui aprig foc, în urma unui zbucium continuu, ce se pierde mai apoi ca și cum n-ar fi fost...

Andreya Girogiana Reica

ALFABETUL DACIC

O carte veche de 1.000 de ani, păstrată la Budapesta, răstoarnă toate teoriile istorice despre cultura strămoșilor noștri. Dacii scriau de la dreapta la stânga, iar citirea se făcea de jos în sus. De la daci nu au rămas izvoare scrise. Era puține se șiau despre locuitorii zonei carpato-dunărene, după retragerea romanilor.

Manuscrisul cuprinde primele documente scrise în această perioadă istorică. Vorbește despre vlahi și regatul lor. Mulți au încercat să descifreze Codexul Rohonczi, dar n-au putut. Arheologul Viorica Enachiuc a tradus, în premieră, filele misteriosului manuscris.

În 1982, Viorica Enachiuc a aflat dintr-o revistă publicată în Ungaria de existența în arhivele Academiei Ungare a Codexului Rohonczi. Se spunea că e redactat într-o limbă necunoscută. A făcut rost de o copie. Timp de 20 de ani, a muncit ca să-i descifreze tainele. Manuscrisul se afla în Arhivele Academiei de Științe a Republicii Ungaria. E o carte legată în piele. A fost păstrată în localitatea Rohonczi, până în anul 1907. Groful Batthyany Gusztav a dăruit-o Academiei de Științe a Ungariei, în 1838. Nu se știe prin câte mâini a trecut de-a lungul secolelor.

După Al Doilea Razboi Mondial, doctorul Vajda József, preot misionar, îi scria cercetătorului Otto Gyurk, în legătura cu Codexul: „Se găsește în Arhivele Academiei de Științe a Ungariei o carte rară, Codexul Rohonczi. Acest Codex este scris cu o scriere secretă, pe care nimeni n-a reușit să o descifreze până acum. Și eu am încercat. Literele sunt asemănătoare scrierii grecești. M-am gândit că seamănă și cu literele feniciene, apoi am încercat pe baza vechii scrieri ungurești, dar n-a mers. Toate încercările le-am aruncat în foc”. După ce a studiat Codexul, cercetătorul Otto Gyurk a publicat, în 1970, o parte din observațiile sale într-un articol, în care a încercat să identifice acele semne din manuscris care ar putea semnifica cifre.

Viorica Enachiuc a descoperit că textele Codexului au fost redactate în secolele XI și XII, într-o limbă latină vulgară (daco-romana), cu caractere moștenite de la daci. „Sunt semne care au aparținut alfabetului dacic, ce cuprindea aproximativ 150 de caractere, cu legăturile respective. Textele din Rohonczi au fost redactate în latina vulgară, dar într-un alfabet dacic, în care dominante sunt străvechile semne utilizate de indo-europeni în epoca bronzului”, spune aceasta.

Codexul are 448 de pagini, fiecare cu circa 9-14 șiruri. În text sunt intercalate 86 miniaturi cu scene laice și religioase, scrise cu cerneală violet, discursuri, solii, cântece și rugăciuni. Tot în el se consemnează înființarea statului centralizat blak (vlah), sub conducerea domnitorului Vlad, între anii 1064 și 1101. „Sunt informații despre organizarea administrativă și militară a țării ce se numea Dacia. Avea hotarele de la Tisa la Nistru și mare, de la Dunăre spre nord până la izvoarele Nistrului. Mitropolia blakilor avea sediul la Ticina - cetatea din insula Pacuiul lui Soare”, a descoperit Viorica Enachiuc.

Codexul conține și versurile unui cântec de luptă, numit „Jurământul tinerilor blak”, care a fost tradus în felul următor:

“O viață, tăciunele Șarpelui, puternic veghetor,
Înșelator, să nu primești a te uni/
Cu prorocirile Șarpelui, anuale, pentru că lovit/
Vei fi! Cântecul cetății aud îndelung/
Mergeți vioi, jurați pe caciulă, pe puternica caciulă!
Să juri cu maturitate și cu convingere!
Să fii ție putere vie, trăiesc, în luptă să fiiu!
Alesul jurământ prețuiește șoimul tău, mergi cu jurământ puternic!”

Notă:

Codexul Rohonczi (grafii alternative: Codicele și Rohonczy sau Rohonc, în toate combinațiile) este un document controversat, al cărui sistem de scriere este inedit și încă nedescifrat în mod convingător. Este numit după orașelul Rohonc (Rohoncz e grafia maghiară veche; pe germană, Rechnitz, pe croată, Rohunac), aflat astăzi în provincia Burgenland din estul Austriei. Membră UNESCO din 1983, Viorica Enachiuc e absolventă a Facultății de Filologie, secția Română-Istorie, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, promoția 1963. Lucrarea de licență și-a luat-o în arheologie. Mulți ani a condus șantiere arheologice în Oltenia, Muntenia și Moldova. A cercetat scrierile vechi din neoliticul mijlociu și epoca dacică. Și-a prezentat lucrările la conferințe în țară și în străinătate: Austria, Franța, Germania, Italia, Israel. Burse de studiu a primit în Italia, pe probleme de arheologie, și în Danemarca, unde a studiat scrierea runică.

Prelucrarea de prof Dan Șlapa
Sursa: Internet

ȘCOALA , UN RĂU NECESAR, SAU UN DAR NEAPRECIAT?

Este clar că instituția școlară s-a schimbat cu fiecare ministru și cu fiecare regim ajuns la putere. Dar aceste schimbări au adus dezvoltare sau o stagnare travestită în evoluție?

La o privire mai atentă asupra societății vom putea observa , că aceasta aleargă spre înainte , dar asta nu înseamnă că și ajunge undeva. Imaginea școlii s-a denaturat de-a lungul anilor , având loc o involuție cu privire la importanța sa. Cauze sunt multe. Profesori tot mai slab pregătiți, **fabricați pe bani private**, deci cu pseudocompetențe cumpărate, elevi dezinteresați, corupți de avalanșa de libertăți și drepturi...legalizate pe care nu le înțeleg întotdeauna, și cu care nu prea știu ce să facă, părinți nepăsători, depășiți și de carte, și de stările sociale tot mai precare, care nu-și mai pot ține în frâu propriii lor copii, într-un cuvânt - ignoranță totală, debusolare și lipsă alarmantă de perspectivă. Soluții de asemenea sunt multe , dar ele rămân la stadiul de ideal. Pe hârtie, și-n interminabila pălăvrăgeală din Parlament și din Guvern. Nu pot însă generaliza. Totuși, în fiecare școală, există încă elevi cărora le pasă, profesori care pot fi considerați model, deoarece firea umană nu e construită să fie la fel, cu toate că se aseamănă, dar sunt prea puțini pentru a schimba culoarea întregului ocean .

Pentru mine, școala a rămas și este mediul ideal în care elevul își găsește (încă) modele

demne de urmat. Timpul a făcut ca aceste modele să fie din ce în ce mai puține și astfel elevul căutat în alte părți împlinirea altădată didactică a sinelui. Lipsa de obediență a elevului a dus la lipsa de răbdare a profesorului și la eșecul amândurora . Este foarte greu să atragi atenția cuiva, este și mai greu să-l faci să te asculte, dar asta este lupta pe care fiecare profesor și-a asumat-o atunci când și-a rostit numele în fața clasei. Nu este ușor să schimbi o lume, nu este ușor să schimbi un om, dar atunci când reușești să pictezi un viitor , poți schimba un univers. În viziunea mea problema cea mai mare în școala de astăzi, este numărul prea mic de profesori onorabili. Societatea este într-o permanentă orbire tehnologică, modernismul înseamnă inovație cu orice preț, dar nu înseamnă uitarea unor concepte mai vechi decât timpul, concepte precum *dreptatea*,

onoarea, demnitatea, curajul. Toate acestea au fost fie uitate, fie îmbrăcate într-o urâtă anormalitate, care se zbate să corupă, să copleșească și să substituie Normalitatea. Școala nu este un loc plăcut, ca altădată, pentru că **nu trebuie** (?!) să mai fie așa, drumul spre cunoaștere este tot mai greu , pentru că s-a spart în mii de cărări, de aceea cunoașterea este atât de râvnită de cei...nonconformiști la libertinajul școlastic, căci ea dă sens existenței noastre. Cu cât știm mai mult, cu atât uităm mai mult, pentru a putea să ne reamintim. Informațiile fundamentale sunt obținute în timp, ordonate și cimentate prin

educație asiduă, programată, și durează o viață. Lucrurile simple sunt obținute ușor, durează o clipă și sunt uitate repede. Limitele nu ți le poți descoperi limitându-te, de aceea ai nevoie, tu, ca om , să interacționezi cu oameni ce sunt deasupra limitelor tale, făcându-te pe tine să atingi limitele lor. Primul pas în evoluție, poate fi primul pas în eșec. Evoluția nu este decât o succesiune de *accidente* instructive ce au scos la iveală o latură genială a necunoscutului. Ar fi multe de spus...

Aș vrea să închei prin a spune că fără profesori demni, nu putem concepe o societate demnă. După cum evoluează lucrurile, se pare că nici nu se dorește. Nepăsarea este sora mai mică a lășității, căci așa cum a spus J.P. Sartre "*important nu este să spui, iată ce au făcut din mine, ci iată ce am făcut eu din ceea ce au făcut ei din mine*".

Bogdan Ionescu

Scrisoare pentru cuc cu cuibu-n cap

La lumina unui felinar stins, când un câine mort latră la lună, m-am gândit să-ți scriu câteva rânduri cu lopata, căci cu furca se cam risipesc.

Trăind foarte departe de figura ta geometrică, mi s-a făcut un dor nebun de tine și m-am aruncat în fața mașinii... de cusut. Dar nu-i nimic. Figura ta de bidon turtit m-a atras ca un magnet.

Te rog din sufletul meu dadaist să nu mă uiți, și adu-ți aminte că la cota 1800 ai întâlnit o blondă superbă, cu părul negru-corb, care făcea colecție de fraieri, având insectarul cu ea.

Măi molecula de acid clorhidric, să nu crezi că te-ai șmecherit! Mai bine studiază-ți cutia

craniană, și vei vedea că e invers proporțională cu mărimea ta. Vorba proverbului...: *Decât mic și necăjit, mai bine mare și prost!* E drept că sună prea frumos a...gol, ca o manea cântată cu cimpoiul spart.

Sunt observatoare federală la Liceul de Șmecheri, în anul IV e.n. și, pentru a-ți demonstra tot ce nu te duce mintea să pricepi, ți-am scris aceste rânduri. Nu sunt prea multe, că m-am gândit la singurul tău neuron gripat aviaristic, și mi s-a făcut milă...

Te îmbrățișez cu mâinile la spate!

Margaret Piercing

PARTIDUL MEU

Am procedat la sondarea opiniilor elevilor unei clase a XII-a din Liceul Pedagogic Drobeta Turnu Severin privind sistemul politic actual din România, începând, însă, să explorez și eventualele opțiuni privind un partid politic pe care, dacă și-l-ar înființa, ce fel de orientare i-ar da. Cele două întrebări, se alăturau unei alteia, care viza un scurt istoric al sistemului politic românesc contemporan, începând cu perioada instaurării, la noi în țară, a pluripartidismului.

Răspunsurile primite mi-au prilejuit selectarea acelor mai pertinente, argumentate - atât cât pot acești adolescenți, dată fiind pregătirea lor precum și premiera unui astfel de chestionar, tineri care au, totuși, vârsta majoratului, deci a votului, a opțiunii și responsabilității sociale! - și să încerc o panoramă a ceea ce gândesc ei cu privire la aceste aspecte, studiate la clasă, admise de programa școlară, cu siguranță, de aprofundat de tânăra generație, dar și de reflectat asupra răspunsurilor unora dintre ei de către cei care și-au asumat conducerea politică a societății românești contemporane.

Ne abținem de la orice alte comentarii, punem în pagină o selecție, într-o ordine pe care am considera-o mai împiedică de lectură, dar și cu răcor la acea conveniență ideologică de tip stânga-centru-dreapta.

Păstrăm anonimul asupra identității respondentilor din rațiuni pur sociologice.

Întrebare: Care considerați că ar fi sistemul de partide cel mai potrivit pentru România? De ce?

Într-un regim democratic, sunt adepti sistemului politic bipartid, asemeni perioadei sec. XIX, când, în România, am întâlnit rotația guvernamentală (PNL și PC). Legislatura (în sensul de rămânere la putere - n. red.) unuia dintre cele două, aflate la guvernare să fie de 10 ani, pentru a se permite implementarea propusă pentru societatea românească. Cele două partide să reprezinte strict ideologic dreapta creștin-democrată și stânga. (Adriana L.)

Aș opta pentru sistemul pluripartidist, ca un tot general, în cadrul căruia să nu existe mai mult de 8-10 partide politice, jumătate dintre ele cu program de dreapta, iar cealaltă jumătate cu program de stânga. În timpul unei guvernări, partidele aflate "pe fotolii" își epuizează energiile doctrinare, proiectele și programele economice, astfel că ar fi de dorit ca, la sfârșitul legislaturii să treacă în opoziție pentru a se reface. (Liana C.)

...pluripartidismul, aceasta este forma frecvent folosită în democrațiile pluraliste) cu mai mult de două partide politice) și liberale, care oferă alegătorilor o paletă mai variată de alegere, în funcție de opiniile fiecăruia (...). La nivelul puterii, are efecte diferite în funcție de modalitățile de practicare. (Ionela P.)

Sistemul potrivit ar fi democrația, însă cu un sistem de partid unic, deoarece pluripartidismul poate duce la haos politic, fiecare partid dorind să obțină puterea deplină și să o mențină permanent. Însă, într-un sistem politic bun, trebuie să existe drepturi și libertăți, presa să fie liberă, dreptul la opinie este foarte important, liberă opțiune, iar ca țara să aibă banii necesari unei bune funcționări, cel care conduce, să știe să modeleze resursele astfel încât oamenii să trăiască bine, să aibă un salariu, un venit. (Cristina N.)

Având în vedere eșecul suferit de societatea

românească după 1990, ca urmare a revenirii la pluripartidism, consider că evoluția pozitivă a României, sub toate aspectele, poate fi realizată, pentru o perioadă pe termen scurt sau mediu, de aducerea la guvernare a partidului unic în rândul căruia să se regăsească reprezentanți de frunte ai partidelor politice actuale, și să depună un efort susținut, canalizându-și energiile pentru progresul economic al României. Consider că reprezintă o soluție pentru că ar elimina "factorii perturbanți", destabilizatori ai societății românești. (Maria C.)

Întrebare: Dacă ați înființa un partid, ce orientare i-ați da? De ce?

Eu aș alege să înființez un partid conform ideologiei ce s-ar poziționa undeva la centru dreapta. Statul nu trebuie să se implice prea mult în viața oamenilor, dar trebuie să asigure un cadru pentru oricine să poată beneficia de învățământ gratuit, pentru început, și asigurare medicală etc. În acest fel, statul permite și altor tineri care nu provin din familii bogate să ajungă să cunoască modalități de

Având în vedere că majoritatea populației României are un nivel de trai scăzut, consider că pentru România ar fi binevenit un partid social, dar cu proiecte de dreapta, astfel că, în opinia mea, ar exista posibilitatea satisfacerii nevoilor tuturor categoriilor sociale. (Carmen Z.)

Dacă ar fi să aleg formarea unui partid politic, ar fi unul de centru, dar nu democratic sau comunist totalitar, ci unul care să le modeleze pe amândouă astfel încât să existe și drepturi și libertăți cetățenești, separarea puterilor în stat, dar caracteristicile regimului să fie și cu influențe comuniste precum: guvernarea țării să fie asigurată de un singur partid politic, o singură persoană, cenzura să fie instituită. Astfel, rolul unui sistem politic este buna funcționare, organizare și conducere a societății. (Cristina N.)

În momentul de față, dacă aș dori să-mi formez un partid, aș modifica caracteristicile democrației, în primul rând.

Aș opta pentru varianta unui partid unic, dar care să conțină și caracteristici ca: separarea puterilor în stat, sistem constituțional, existența drepturilor și libertăților cetățenești, presa liberă etc., iar pluralism politic, nu.

Merg pe această variantă și mă gândesc la criza economică, cum a pus stăpânire și pe România, și consider că, dacă ar exista un singur partid, și dacă toată atenția s-ar opri asupra acestui lucru, am reuși să ieșim din criză, fără să mai fie nevoie să fim datori vânduți, la ieșirea din criză. Acum, toată atenția se acordă partidelor, mai exact certurilor dintre partidele de stânga și de dreapta. Chiar dacă ar mai exista tot acest sistem politic, care se află la ora actuală la putere, iar cei învinși, să nu mai aibă nici un amestec. Cei de la putere să semneze un "contract" cu poporul, iar la prima abatere (greșală, eroare), să se renunțe la ei, și să primească o pedeapsă drastică, chiar decapitarea. Și aleg decapitarea, deoarece este singurul lucru care i-ar trezi pe toți la realitate.

În concluzie, singura variată pe care aș merge este partidul unic, și nu doar pentru simpla plăcere de a face o schimbare ci pentru rezultate bune pentru România. (Ionela P.)

Aș opta pentru partidul unic - de factură comunistă, dar un nou partid comunist, care a învățat din greșelile fratelui mai mare, în al cărui program de guvernare să nu întâlnim colectivizarea, naționalizarea, industrializarea forțată, menținerea Consiliului de Stat al Planificării; eliminarea poliției politice să reprezinte un deziderat al noului partid, iar politicienii care se pot dovedi utili, trebuie apropiați, și nu eliminați.

Ar fi de dorit să se respecte drepturile și libertățile cetățenești, fără a se trece în extrema cealaltă, când, adesea, pot fi interpretate greșit. Se cunosc multiple cazuri astăzi: din trecutul vechiului PC (partid comunist - n. red.) am învățat că s-a impus ordine, disciplină, seriozitate și respect. Acestea sunt valorile care mă determină să susțin readucerea în prim planul politicii românești a unui partid de asemenea factură. (Maria C.)

În opinia mea, un partid democratic, care să aibă în vedere drepturile și libertățile cetățenești ar fi ideal. Cred că unul sau două partide ar fi de ajuns, mai multe ar fi un haos. (Ioana B.)

Prof. Dan Șalapa

a face ceva cu viața lor. (Florentin S.)

Utopic, ar fi interesant un partid democratic, care să militeze pentru respectarea drepturilor și libertăților cetățenești, să sprijine agricultura (...) deoarece solul românesc, după părerea mea, reprezintă soluția revigorării economice a țării. (Liana C.)

Dacă aș avea posibilitatea de a înființa un partid, aș opta pentru unul democrat-creștin, deoarece aș vrea ca partidul înființat de mine să reprezinte interesele celor cu venituri mici și mijlocii. (Cristina A.)

...un partid creștin-democrat, apropiat populației de mijloc a societății românești și să reprezinte interesele celor cu venituri mici și medii, manifestând totodată, un control riguros asupra "patriatului" actual. (Adriana L.)

...aș opta pentru un partid social democrat, în al cărui program de guvernare să întâlnim toate caracteristicile democrației și anume: existența drepturilor și libertăților cetățenești; separarea puterilor în stat; lipsa cenzurii.

Este de dorit să se respecte aceste caracteristici fără a se trece în extrema cealaltă, când acestea pot fi interpretate greșit și ar determina instabilități sociale. Aș dori un partid social democrat deoarece este un partid de extremă stânga, care se bazează pe intervenția statului în viața socială, economică și politică. (Silvia C.)

Boboceii buclucași

(tentativă moromețiană)

Într-o zi din vacanța de vară, în care soarele îndrăzneț își făcea de cap prin satele umbrite mai mult de neajunsurile oamenilor necăjiți, pe care îi atinseseră și el cu razele lui mirosind a vipie, în îndepărtatul ținut al județului..., pe o uliță ruptă parcă dintr-o halucinație africană, deoarece era plină de nisip, se zăresc ameteți și obosiți fluturași blânzi, ce dormitează pe florile încă nerăpuse de violenta răzbunare a soarelui.

În casa bunicilor se petrecea ceva, poate firească pentru unii, sau pentru alții - ca un lucru lipsit de bun simț. Eu și bunica purtam o discuție foarte aprinsă, pe o temă de... avicultură locală.

-Bunico, vezi că merg cu boboceii în poieniță (doar ca să mă joc, mergeam acolo, dar trebuia să merg cu un pretext, nu ?)

-Doamne, Andreea, pe căldurile astea vrei să crape bieții bobocei, zicea bunica, nervoasă, și îi tremurau mâinile, poate din cauza căldurii, sau a multor treburi ce se grămădiseră pe capul ei.

-Hai, bunico, că nu au nimic, îi țin eu pe la umbră, să mănânce și ei puțină iarbă proaspătă, ziceam eu cu glas mioros și dezacordat, cu niște ochi mici, sperând să reușesc să o conving.

-Aoleu, fetiță, da'ncăpățânată mai ești! Sameni cu tac'tu, că și ăla plângea cu zăce rânduri de lacrimi, dacă nu ziceam cum vruia el, zicea bunica, cu o voce aspră, și începea să depăneze amintiri legate de copilăria tatălui meu.

-Eh, las că mă duc... Până te mai gândești la tata...

-Andreea, Doamne, parcă mâncași stricat azi dimineață, lasă-i încolo de boboci, că te-oi duce tu când să scapete soarele ăsta, zicea bunica, dezamăgită parcă de mine, dar totuși hotărâtă ideea ei.

-Nu, nu și nu, eu acum mă duc. Începuse să-mi tremure vocea și băteam nervoasă din picior, și dau să mă duc spre bobocei, să mă duc cu ei în poieniță.

-Mă, maică, Andreea, tocmai acu' faci o nefăcută când sunt bobocii găște, să de-a ologitul în ei, să vezi atunci ce-oi face eu cu tine. Bunica deja începuse să se înroșească la față și se puse pe scaun.

-Bine, bunică, las că o să vezi că n-au nimic. Deja eu mă plictisiseam de această discuție interminabilă. Dau drumul boboceilor, tare fericită și mulțumită că se întâmplase așa cum vroiam eu. Așa era și normal. În poienița care era mereu primitoare și te binedispunea prin culorile ei vii și pline de viață, mă simțeam fericită. Acolo mai erau câțiva copii. Am uitat să precizez că în jurul poieniței sunt grădinile cu zarzavaturi ale oamenilor din sat. Eu am început încântată să vorbesc cu copiii și să ne jucăm, și uitasem de bobocei. Când văd că începe să se răcorească și dă să se întunece, și copiii încep să plece, nu mai văd boboceii.

Soarele își i-a rămas bun de la noi și închide geana călduroasă care se împletește cu pământul. Încep să-mi fac griji.

-Au, Dumnezeuule, boboceii mei pufoși, unde sunt boboceii mei dragălași? Boboceilor unde sunteți? Se aude un ecou slab, dar nici urmă de bobocei.

-O să mă omoare bunica! Pierdui boboceii, nu se poate ?!

-Hai să îi spun! Prin această replică închei monologul meu nu prea amuzant.

Ceilalți copii mă însoțeau dezamăgiți și le pierise zâmbetul de pe buze, inima îmi bătea foarte tare, parcă nu mai îmi simțeam corpul, pe măsură ce mă apropiam de casă. Când odată aud:

-N-auzi, tu, Mărie, Mărie?

-Aud, fa, stai că vin acuși că-s cu mâinile în coca de pâine...

-Fă bine și vino mai repede...!

-Ce-ai, fa, Dorino, luă casa foc?

-Nu, fa, ieși, până la poartă să-ți zic..

În acele momente eram inconstientă de cele ce se petreceau și am rămas la un copil din vecini, după poartă, să aud ce se întâmplă. Gândul meu era tot la bobocei....

-Venii, fa, ce ai?

-N-auzi, mă, Mărie, tu ai bobocii acasă, cu găscă?

-Nu, Dorino, că pleacă Andreea pe la amiază cu ei în poieniță.

-Și cam câți erau?

-Păi, să fie vreo doisprezece, cu tot cu găscă și găscan, știi că ți-am spus eu de ei... și bunica nu își termină bine vorba că...

-În poieniță, fa, în poieniță, fa Mărie, ai? Că eu găsii în grădină vreo optsprezece... Îmi ciuguliră roșiile, vreo cinci șase cuiburi de varză, barem de morcovi, nu mai zic... îi făcură praf nu alta, auzi tu, auzi-și fa?

-Doamne, Dorino ce-mi aud urechile!... Mă fată, și îi criticii să nu se ducă...

-Lasă, Marie, hai să ți-i iei din vale, de la mine, să îi vezi, că s-or fi amestecat...

-Lasă, tu, bobocii, Andreea mea unde-i?! Că acum dau cu ea în toate poienițele!.. Lasă, că vede ea când o veni ta-su'..., zise asta, foarte întunecată la față, și tulburată peste măsură. Eu, îmbujorată și plânsă toată, mă duc la bunica și îi zic:

-Oh, bunico, boboceii mei, să nu mă cerți da' uitai de ei.

-Așa, Andreea, fi-ți-ar umblările ale naibii, acum în loc să mănâncă tu roșiile și toate celălalte le mănâncă a lu' Dorina, și să vezi când o veni tac-tu...

Eu eram departe cu gândul de orice sperietură, și mult mai bucuroasă că se găsiseră, în cele din urmă, boboceii mei, scumpi...

Andreea Georgiana Schintee

XI E

Liceul Pedagogic Ștefan Odoblehja

Sfat părintesc

*Scrisoare adresată de Al. Vlahuță
fiicei sale Margareta*

“Să trăiești Mimilică dragă, să fii bună, să fii bună pentru ca să poți fii fericită!

Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că mai întâi nu pot fi iubiți și al doilea... al doilea, de! Norocul și celelalte pere mălăiețe, care se aseamănă cu el, vin de afară, de la oameni, de la împrejurări, asupra cărora, n-ai nici o stăpânire și nici o putere, pe când fericirea, adevărata fericire, în tine răsare și în tine înflorește și leagă rod când ți-ai pregătit sufletul pentru el. Și pregătirea aceasta e opera de fiecare clipă. Când pierzi răbdarea împrăști tot ce ai înșirat și iar trebuie să o iei de la capăt. De aceea vezi atât de puțini oameni fericiți.... ATĂȚIA CÂT MERITĂ.

A, dacă nu ne-am iubi pe noi fără măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit, sau ne-am surprins asupra unei răutăți, ori asupra unei fapte urâte, dacă în sfârșit, ne-am examina mai des și mai cu nepătimire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi, partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură.

Se știe că durerea este un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătura și din durerile altora.

Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce vrei. Și văd că ai început să știi și asta. Doamne, ce bine-mi pare că ai început să te observi, să-ți faci singură muștrări și să-ți cauți vina.

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei și al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg, cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată, de câte ori deșertăciunea te îndeamnă să strigi: ”Uitați-vă la minel”, Dar mai ales aș vrea să scriu, de-a dreptul în sufletul tău aceasta: ”Sa nu faci o faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești”. Nu e triumf pe lume, nici mulțumire mai deplină, ca o conștiință curată.

Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi trăit 50 de ani ai să o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu să o citești și atunci cu sufletul senin de azi!

Te îmbrățișez cu drag,
al tău părinte.”

Eminescu vs. Shakespeare

I love you atât de tare
Încât I believe că mor
You are so încântătoare
Oh my dear cât te ador!
When I go la braț cu tine
Mă simt very măgulit
Căci are looking toți la mine
Oh, I'm so fericit!
All ar fi atât de bine...
But you see, nu-i chiar așa
Căci I tell ce simt în mine
Do you want să fie așa?
Dar tu smile și smile întruna
And I think că spui trăznăi

Please don't face pe nebuna
Și mai look în ochii mei
Understand? I love you dragă
Cum the hell să-ți mai vorbesc
You are totul pentru mine
And I want să te întâlnesc
But is difficult, vezi bine
Căci your mother e pe fază
Și din five în five minute
Carefully te controlează
Că for ca s-ajung la tine,
Ca în Shakespeare, "Juliet"
I Romeo love pe tine
Give me scara din boschet...

Cele 10 porunci

Octavian Paler

“Prima poruncă: Să aștepti oricât.

A doua poruncă: Să aștepti orice.

A treia poruncă: Să nu-ți amintești, în schimb, orice. Nu sunt bune decât amintirile care te ajută să trăiești în prezent.

A patra poruncă: Să nu numeri zilele.

A cincea poruncă: Să nu uiți că orice așteptare e provizorie, chiar dacă durează toată viața.

A șasea poruncă: Repetă că nu există pustiu. Există doar incapacitatea noastră de a umple golul în care trăim.

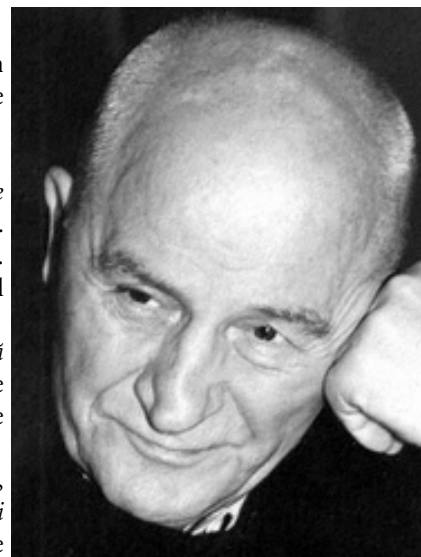
A șaptea poruncă: Nu pune în aceeași oală și rugăciunea și pe Dumnezeu. Rugăciunea este uneori o formă de a spera a celui ce nu îndrăznește să spere singur.

A opta poruncă: Dacă gândul ăsta te ajută, nu evita să recunoști că speră neavând altceva mai bun de făcut sau chiar pentru a te feri de urmările faptului că nu faci nimic.

A noua poruncă: Binecuvântează ocazia de a-ți aparține în întregime. Singurătatea e o târfă care nu te învinuiește că ești egoist.

A zecea poruncă: Amintește-ți că paradisul a fost, aproape sigur, într-o grotă.”

(Octavian Paler- Viața pe un peron)

Legile elevului

Întotdeauna are dreptate, chiar dacă nu i se dă!

Nu copiază niciodată, consultă!

Nu doarme în timpul orei, reflectează!

Nu rămâne corigent, e lăsat corigent!

Nu înjură, se descarcă!

Nu aruncă cu creta, studiază legea gravitației!

Nu râde în ore, e fericit!

Nu distruge școala, o decorează!

TAOISMUL

Aura ceții înconjoară Munții Wudang. Silueta unui pustnic pâlpâie în aerul rece al dimineții. În clipa suspendată se aude Tăcerea. Aici, munții și apele cuprind într-însele taine vechi de la începuturile lumii...

Taoismul nu este doar cea mai veche religie din **China**, ci și una dintre religiile primordiale ale umanității. Deși, la prima vedere, ar putea fi descris drept un amalgam de credințe, un **sincretism religios** compus din **Zen, șamanism, magie, necromanție, exorcism, filosofie și terapeutică chinezească**, taoismul este un univers în sine, mult prea complex pentru a fi descifrat cu totul într-o viață de om. Alchimia chineză, medicina tradițională, gastronomia chinezească, astrologia, **Feng-Shui**, artele marțiale – toate s-au îmbibat de taoism de-a lungul istoriei. De fapt, tradițiile taoiste au influențat întreaga Asie de Sud-Est, timp de peste trei mii de ani. Taoismul nu este o religie unificată și instituționalizată. Cu toate că taoiștii sunt politeiști și venerază o serie de zeiități locale, forțe ale Naturii și spirite ale strămoșilor, teologia taoistă se raportează în esență la Tao, care se poate traduce drept curgerea tuturor lucrurilor din Univers sau drept forța-entitate din spatele ordinii firești a lucrurilor.

Conform credințelor taoiste, Tao este asociat cu **Natura**, care materializează conceptul de Tao fără însă a se confunda cu el la nivele superioare de vibrație și energie. Ca un amănunt interesant, taoiștii cred de mii de ani că timpul este ciclic, nu linear cum susțin occidentalii. Culmea este că ultimele studii științifice le dau dreptate înțelepților chinezi... Cartea de căpătâi a acestei fascinate doctrine spirituale este **Tao Te Ching**, Cartea despre Cale și Armonie, scrisă de înțeleptul Lao Zi în urmă cu peste 2.600 de ani. Ea cuprinde o serie de precepte și maxime privitoare la raportul omului cu Natura. O altă lucrare de egală importanță o constituie culegerea de aforisme ale înțeleptului **Chuang Tseu**.

Muntele unde oamenii devin Zei...

Wudang Shan sau **Munții Wudang** sunt un ansamblu montan situat în **provincia Hubei**, la sud de orașul **Shiyan**. Acești munți sunt cunoscuți dintotdeauna pentru conglomeratul monastic pe care îl găzduiesc pe crestele lor și de-a lungul văilor împădurite. Datorită climei subtropicale, zona este foarte bogată în ploi, astfel încât specificul ei face să existe o mare varietate de plante (peste 600 de specii de plante medicinale) și, în general, o vegetație luxuriantă, atât de deasă încât, în regiunile neamenajate turistic, accesul vizitatorilor devine aproape imposibil. Acesta este unul dintre motivele pentru care persistă credința că în aceste locuri inaccesibile trăiesc, și în zilele noastre, maeștri necunoscuți, care au decis să practice în absolută singurătate. Templele și mănăstirile de aici au devenit cunoscute drept adevărate centre academice, unde se învață practici stranii din zona de graniță a cunoașterii umane. În general, aici se cercetează și se însușesc artele marțiale chinezești, meditația, agricultura taoistă, caligrafia, pictura și medicina tradițională.

Munții nu au rămas prea mult timp în afara atenției autorităților. Astfel, în urmă cu mai bine de 2.000 de ani, un împărat din dinastia Han a fost fascinat de ambianța lor, pentru ca, pe vremea dinastiei Tang (607-907 e.n.), să fie construit aici primul centru monastic: **Templul celor Cinci Dragoni**. Războiul cu mongolii a distrus o mare parte dintre construcțiile taoiste, dar, sub domnia dinastiei Yuan (1271-1368), acestea au fost refăcute și, în plus, s-au ridicat temple noi, de diferite mărimi, pe 36 de stânci, de-a lungul întregului munte. În anul 1286, un edict impe-

rial a transformat majoritatea templelor în palate.

În timpul **dinastiilor Wei și Jin**, China a fost teatrul a numeroase confruntări armate, iar Munții Wudang au devenit adăposturi pentru cei care se refugiau din calea vitregiilor vremii. Multe oficialități și oameni politici au renunțat atunci la traiul lumesc, petrecându-și restul vieții în meditație și solitudine.

Aici, marele maestru **Chang Sanfeng**, în urma meditațiilor, viziunilor și experimentelor întreprinse, a elaborat una dintre cele mai esoterice arte marțiale interne, **Taijiquan**. Conform adeptilor acestei Căi, practicarea **Taijiquan**-ului conferă nu doar o metodă de autoapărare, ci și armonizarea tuturor componentelor ființei umane, odată cu asigurarea unei sănătăți de fier și a unei longevități de invidiat. Există și astăzi o maximă care confirmă asta: „*Unde există **Taijiquan**, există munți.*” Unele practici ale **alchimiei** interne taoiste conduc într-un final chiar la obținerea **nemuririi fizice** – sau cel puțin așa afirmă inițiații acestei doctrine. Ei îl au drept model pe **Zhen Wu**, un suveran chinez care, conform legendei, a meditat pe cel mai înalt pisc din Wudang până a atins desăvârșirea spirituală și s-a ridicat la ceruri, devenind un zeu viu în panteonul taoist.

Nemuritori și luptători, alchimiști și înțelepți

De-a lungul secolelor, cele 72 de piscuri ale Munților Wudang au dat atât luptători desăvârșiți, cât și oameni cu o înaltă spiritualitate. De cele mai multe ori, maeștrii taoiști insumau ambele calități. Mulți dintre ei erau, de fapt, **luptători** care veniseră aici pentru a învăța taoismul ca modalitate de a se căi pentru uciderea săvârșite în timpul deselor confruntări din cercurile artiștilor marțiali. În urmă cu câteva sute de ani, maestrul **Huang Zongxi** a descris pentru prima oară **Wudangquan**, artele marțiale din munții cu același

nume. Toate acestea aparțin școlilor interne, caracterizate prin sincronizarea mișcărilor cu respirația **Neigong**, prin încorporarea teoriei **Yin-Yang** și prin folosirea intensivă a armelor albe.

În anul 1994, **UNESCO** a înscris complexul de construcții din Munții Wudang pe lista patrimoniului mondial care necesită protecție și conservare totală. Acest fapt confirmă valoarea excepțională a zonei, devenită o moștenire culturală a Chinei de ieri și de astăzi.

Stilul celor 25 de ani

Străzile pietruite care mărginesc templele din Wudang au fost martore, în egală măsură, antrenamentelor marțiale și practicilor taoiste vreme de sute de ani. Și în prezent, departe de ochii curioși ai turiștilor profani, călugării taoiști își continuă cursul firesc al vieții, compus din studiul artelor marțiale, practica meditației și aprofundarea doctrinelor taoismului. În Munții Wudang, **artele marțiale** interne, numite de chinezi **Neijia**, au atins cele mai mari culmi de rafinament din întreaga China.

Chinezii împart artele marțiale în două mari categorii: **Weijia**, care se ocupă de aspectul extern al practicii, fiind caracterizate prin mișcări puternice, viguroase și prin explozii de energie; și **Neijia**, interne, în care mișcările corpului sunt line și pline de subtilități, urmărindu-se cultivarea și armonizarea energiei. Între artele din curentul **Neijia**, se distinge **Taijiquan**, un stil de luptă foarte complex, plin de înțelesuri esoterice. Pentru stăpânirea secretelor acestei arte, marii maeștri recomandă studiul intens, sub îndrumarea unui expert, pe o perioadă de cel puțin 25 de ani...

Marean Taoistu
(văru lu Goagăle)

Anul Nou sau Echinocțiul de Primăvară

(Politica și istoria nu pot schimba ciclul cosmic)

de Petrea Ciortan

În dimineața zilei de 20 martie la ora 7:40, ora Bucureștiului, va fi echinocțiul de primăvară. Nimic extraordinar ar părea. Dar oare este așa? În următoarele rânduri voi încerca să arăt că este o zi excepțională care merită să-și recâștige dreptul, respectul în conștiința noastră, a oamenilor...

De ani de zile îmi invit prietenii mai apropiați să petrecem această zi așa cum s-ar cuveni. I-am întâmpinat mai mereu cu bucurie, vin de țară, mâncare sănătoasă și cu o hârtie unde erau înșiruite câteva date despre importanța echinocțiului.

Apoi am postat informații pe www.aqvarius.ro (http://aqvarius.ro/ferestre/zarva_din_calendar.htm) despre echinocții și mărțișor, despre plugușor și echinocțiu. Scriitura era mai blândă, cu titlu de informare. Acum voi schimba puțin accentul. Și asta fiindcă ziua de echinocțiu este extrem de importantă. Ea este începutul firesc al anului. Iar politica și istoria nu pot schimba ciclul cosmic.

Serbarea Anului Nou pe 1 ianuarie este o convenție politico-administrativă ce a reușit să se impună în ultimele sute de ani în mai toată Europa și apoi asupra întregii lumi, și este lipsită de orice miez spiritual, sau de orice raportare la ciclul firesc al planetei în relație cu sistemul solar.

Este o sărbătoare de An Nou fără ca anul să se înnoiască, este o formă fără fond, un act mimetic pe care l-am moștenit și acceptat crezând că așa e normal.

Preocupat printre altele de mitologie, de lumea societăților tradiționale, de-a lungul timpului am descoperit o serie de neconcordanțe între calendarul oficial și cel al sărbătorilor tradiționale, între aceste amândouă și anumite momente ciclice și cruciale ale planetei. Pasionat dar și sub imperativul nevoii de a înțelege am căutat și am tot căutat, am săpat printre informații și înțeleșuri, sprijinit mai mult sau mai puțin voit de îndelungate discuții cu prietenii, și am reușit să fac puțină liniște în zarva din calendar. Vreau să amintesc înainte de toate că marile sărbători, atât cele religioase cât și cele populare sunt grefate pe ceea ce ne învață astronomia ca fiind momentele de echinocții și solstiții. Ar fi de mare însemnătate pentru noi dacă am revalorifica echinocțiile și solstițiile și am înțelege că aceste momente sunt cruciale (+), realități sacre imuabile pentru planetă și pentru noi, și astfel ne-am re-acorda la ritmul planetei care este perfect și de care ne-am îndepărtat fără să conștientizăm.

Calendarul oficial al zilelor noastre și folosit de întreaga lume până să ajungă în forma actuală a suferit dese transformări.

Neexistând nici o intenție (cred!), ci datorită împrejurărilor, în timp, aceste schimbări au făcut ca data calendaristică a unor sărbători și obiceiuri să nu mai corespundă cu realitatea astronomică peste care s-a grefat inițial sărbătoarea sau obiceiul printr-un anumit ritual. Astfel s-a ajuns la un paradox. Trăim plini de sfințenie unele sărbători religioase, participăm la unele obiceiuri sau le observăm cu interes dar într-un timp altul decât cel peste care se suprapune ideal și sublim armonia realității cosmice, astronomice.

Am intrat fără să vrem în lumea formelor fără fond. Dar, dacă ne-am încurcat, sunt conștienți că avem puterea să ne "descurcăm".

Întrucât cuvintele sunt vehicul al înțelepciunii umane, s-ar cuveni să pornim într-un joc în care să (re)descoperim sensuri pierdute ale unor cuvinte ce definesc anumite realități, fiindcă unele cuvinte ce codifică în înțelesul lor realitatea înconjurătoare au suferit un tratament «murdar» ajungând să nu mai însemne mai nimic pentru om la nivel global. Este binevenită, chiar necesară această aventură a recuperării sensului unor cuvinte, tocmai fiindcă ele s-au născut într-un context definind o anumită realitate, și nu alta. Îmbogățirea semantică este binevenită, uneori mutațiile semantice sunt necesare, dar pierderea

totală a legăturilor cu realitatea ce a născut un termen este periculoasă fiindcă poate crea multă confuzie și ne privează de înțeleșurile originare și esențiale. De exemplu cuvântul astronomie, uzitat în zilele noastre, mai spune foarte puțin din ceea ce înseamnă și presupune el. Echinocțiu, de asemenea. Des pomenite, ele au devenit din păcate niște noțiuni seci. Ele vorbesc împreună despre o anumită realitate care ar trebui să intereseze pe oricine și nu la nivel de știință, ci la nivel de "a ști pe ce lume trăim".

Cu mult timp în urmă aceste noțiuni erau înțelese în simplitatea lor și tratate după importanța cuvenită, subordonată ideii de cosmologie (înțeleasă astăzi sub acest nume). Și tot atunci anul nou era serbat de echinocțiu, în special în emisfera nordică ce cuprinde cea mai mare parte a uscatului și este de departe cea mai locuită suprafață. De ce? Pe 20-21 martie razele soarelui cad perpendicular pe ecuator începând să dezghețe pământurile emisferei nordice, renăscând viața. Iar ciclul vieții începe cu mugurele, cu sămânța germinând. Alba iarnă este un anotimp al bătrâneții, iar gerul, gheata și zăpada ei sunt decorul cristalizării înțelepciunii umane.

Argumentul dezghețului, al firului de iarbă reîntors

vietii, nu este singurul. Tot în acest timp în extremitatea nordică a planetei începe ziua polară. Iar dacă un an poate fi considerat o zi și o noapte polară, începutul anului (pentru cei din emisfera nordică), desigur, echivalează cu primele zori de zi la Polul Nord.

Care este istoria începerii Anului Nou la 1 ianuarie? E mai mult decât simplă: în 153 î.Hr. consulii romani au hotărât ca anul să înceapă pe 1 ianuarie; se pare că la acea dată intrau proconsulii în funcție. Această decizie a fost mai degrabă administrativă, dar în anul 46 î.Hr., printr-o reformă a calendarului, alături de alte modificări, Cezar a hotărât ca prima lună a anului să fie Ianuarus. Până atunci în imperiul Roman anul începea pe 1 Martie când, de altfel, avea loc și echinocțiul. Iar această realitate poate fi întâlnită și la alte civilizații.

În România, Anul Nou este serbat la 1 ianuarie nu decând e lumea, deși pare surprinzător, ci doar de la sfârșitul secolului XVII – începutul sec. XVIII. Și dacă am ajuns în spațiul cultural românesc, vreau să amintesc de o sărbătoare din tradiția poporului român numită Leșirea la plug și care se serba pe 9 martie, de echinocțiu. Este un pic derutant dacă nu se știe că existența acestei sărbători a fost consemnată în secolul XIX, iar reforma calendarului, începută în Occident cândva, în sec. XIV, a ajuns în România abia în 1919, iar rectificarea firească a datelor calendarului popular nu a fost niciodată făcută. Citat de Simion Florea Marian în lucrarea Sărbătorile la români, G. Dem. Teodorescu, referindu-se la sărbătorea Leșirea la plug, afirma: Fără a mai stăruia asupra acestei credințe, faptul demn de reamintit este că la 9 martie pământul intra în echinocțiu de primăvară, când întreaga această mult frumoasă junie a anului și când noaptea devine egală cu ziua.

Revenind la plugușorul amintit de titlu, să mai facem un pas. Anul Nou actual, serbat la 1 ianuarie, poartă cu sine celebrul obicei numit plugușorul. Când eram mic (și dispus să fiu mai simplu) nu înțelegeam ce caută plugul și ideea de arat în miezul iernii. Chiar nu înțelegeam, dar mă linișteam crezând că fantezia mea e bogată, iar cei mari știu ei mai bine....

Crescând și ajungând în căutarea mea să scriu aceste rânduri, nu m-am făcut aviator ca Antoine de Saint-Exupery, fiindcă nici nu știam să desenez, fiindcă nici nu am desenat ceva, mic fiind; dar nu am înțeles de ce lumea vrea să are și să semene în miezul iernii când se întâmplă ca sămânța să înghețe imediat ce ai aruncat-o din mână. E simplu: schimbarea începutului de an impusă cândva de Caesar la 1 ianuarie, a mutat cu sine și obiceiul Leșirii la plug. Astfel se întâmplă că (mai ales) țărani iese cu mic cu mare la 1 ianuarie și încep să are. Și ară, și ară, și trag brazde după brazde. Iar asta, chiar dacă acum pare amuzant, nu au făcut-o din ignoranță, ci poate dintr-o înverșunare dată de credință și respectul față de tradiție, ce i-a determinat să nu renunțe la un obicei specific începutului de an și vechi de când lumea. Mai trebuie menționat că Plugușorul păe care îl știu cu toții este o variantă răspândită mai ales în Moldova, și care a suportat multe șlefuiuri la nivel estetic. În Transilvania, dar și în alte zone ale țării, Plugușorul păstrează variante care nu sunt altceva decât o descriere a muncii agricole, un inventar al universului specific cultivării pământului.

Cândva, în mod firesc, Anul Nou se serba la 1 martie, ce coincidea cu echinocțiul, iar un ritual al acestei sărbători era, printre altele, Leșirea la plug, sau Plugușorul.

În anul 1079, în Persia (Iranul de astăzi) Omar Khayyam a realizat, la cererea sultanului Melek Sah, unul din cele mai precise calendare din istorie, având o eroare foarte mică: 1 zi la 4.500 de ani. La 15 martie 1079, după calendarul iulian, Omar Khayyam a introdus calendarul solar cu ani comuni de 365 zile și cu ani bisecți de 366. "Alternanța anilor bisecți era însă cu totul alta decât cea aplicată în Imperiul Roman. Într-o perioadă de 33 ani erau 25 ani comuni și 8 ani bisecți, intercalarea acestora făcându-se tinând cont de condiția impusă ca, în intervalul de 33 de ani, echinocțiul de primăvară care era fixat ca începutul anului, să nu se depărteze niciodată de poziția sa cu mai mult de o jumătate de zi. Astfel s-a stabilit ca anii bisecți să fie al 4-lea, al 8-lea, al 12-lea, al 16-lea, al 20-lea, al 24-lea, al 28-lea, al 33-lea." Din păcate a fost folosit foarte puțin timp, până la subjugarea persilor de către musulmani, care au impus propriul calendar ce este și astăzi oficial. Remarcabil la acest calendar este că anul începe odată cu echinocțiul, și, cum am mai amintit, odată cu mugurele, când natura începe să renască, într-un mod miraculos, ciclic. La fel de important este că acest calendar este opera unuia dintre cele mai mari spirite ale umanității care a înțeles pe deplin relația planetei cu sistemul solar și a valorificat și rectificat, probabil, unele forme arhaice de calendar.

Ca încheiere, amintesc că ultimele luni ale anului se cheamă Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie (în latina: september, october, november, december) adică a șaptea, a opta, a noua și a zecea lună. Deși semantic Decembrie înseamnă "a zecea lună", pentru noi ea este ultima din an, adică a 12-a. Consider că acest exemplu este încă o mărturie a faptului că ultima lună a anului era februarie, iar anul începea în martie. Este, de asemenea, o dovadă a dezordinii ce se ascunde în calendar, a formelor care se păstrează fără fond.

Nu-i așa că ceva schimbări sunt necesare? Eu cred că da.

(continuare în pag. 9)

Anul Nou sau Echinocliul de Primăvară

(continuare din pag. 8)

Poate că singura "lume" care nu a fost influențată de decizii aberante este lumea astrologiei. În această lume (multă vreme combătută și considerată pseudoștiință, dar reintrată mai nou în drepturi la nivel socio-cultural prin aportul unor celebriități care au avut și au tangența cu astrologia, dar vin dinspre alte discipline: Carl Gustav Jung, William Keepin - (vezi Astrologia și fizica modernă, <http://astrole.eastrolog.ro/Astrole020/art7-2.html>), Stanislav Grof și mulți alții). Totul începe odată cu Berbecul, adică în momentul echinocliului. Nici nu e de mirare, fiindcă astrologia - printre altele - se apleacă asupra relației dintre oamenii de pe aceasta planetă și cosmos.

Și, după cum am scris articolul, nu de dragul de a scrie ceva, fiindcă altă ocupație nu aveam, trag aer în piept, mă opresc și spun că ar fi bine să conștientizăm faptul că serbăm anul nou într-un moment nepotrivit, decis politic, fără a se ține cont de o logică superioară dictată de spirit, de relația firească dintre planeta Pământ și sistemul solar. Și astfel se întâmplă să trăim defazați de ritmul planetar, dar "amăgiți" că suntem destul de evoluți, oricum mult mai evoluți decât strămoșii noștri care respectau echinocliul.

Cu zeci de instituții gigantic de respectate, cu academii ce își onorează existența anual, cu mii de genii morți ce sunt comemorați cu respect, cu drepturile omului în mână și cu ochii în plasmă și computere de ultimă generație, nu suntem în stare să ne bucurăm și să respectăm cele mai importante momente ale anului. Suntem atât de evoluți încât ne scapă esențialul. În stilul nostru sofisticat de a fi, considerăm decembrie ca fiind a douăsprezecea lună, deși numele ei înseamnă a zecea (lună)... Și exemplele pot continua.

E firesc? Ne convine? Cât de normali suntem?

Ritmurile planetare numite solstiții și echinoclii sunt momente extrem de importante atât pentru planetă cât și pentru oameni, când se vehiculează puternice energii. La fel și momentele de lună nouă și plină, eclipsele, dar asta este altă discuție... Iar faptul că nu ne racordăm la ele ne privează de foarte multe. E normal să reconsiderăm aceste momente foarte importante; dacă cândva au fost comise unele greșeli sau abuzuri, ele trebuie rectificate. Politica și istoria nu pot schimba ciclul cosmic. Pe 20- 21 martie ar fi firesc să serbăm Anul Nou!!! Eu o să continui să petrec acest moment așa cum se cuvine, o să sarbatoresc alături de prietenii mei, fiindcă este minunat și indicat ca în aceste momente oamenii să fie împreună. M-ar bucura dacă din ce în ce mai mulți oameni s-ar aduna grupuri, grupulețe și ar marca acest moment și s-ar scaldă în energiile acestui portal (cum mai e denumit) ce se deschide în momentul echinocliului. O dubla realizare: normalizare și armonizare la ciclul firesc al naturii, al cosmosului.

Din fericire aud prin jur din ce în ce mai multe voci care sunt conștiente de faptul că Anul Nou înseamnă echinocliu de primăvară. La înfinți ani!!!

Specificul național

Specificul național reprezintă o sumă de trăsături particulare prin care un popor se deosebește de altul. Aceste trăsături țin de *elementul rasial* care determină caracteristicile fiziologice, de acuitatea sufletească și, prin aceea, de reprezentările despre lume și viață. Cu acest dat te naști, deci specificul nu se primește din exterior și nici nu se pierde, ci doar se păstrează, relativ constant, în funcție de rezistența unei culturi la influențele exterioare. Acest specific este determinat de anumite coordonate geografice proprii toposului pe care s-a născut și s-a dezvoltat un popor, și este vizibil, manifest în cultura sa. Specificul național ca dat genetic al unui popor este cel care echilibrează conflictul periodic dintre tradiție și modernitate, reafirmându-se și remodelându-se de fiecare dată. El constituie *documentul de identitate* al unei culturi în amestecul și circulației ei universale.

Problema specificului național s-a pus în a doua jumătate a secolului XIX, o dată cu deschiderea europeană a Principatelor Române prin tinerii boieri cărturari ai epocii pașoptiste, și a căpătat statut ideatic în a doua jumătate a secolului XX. Dezbaterea ideologică pe această temă a personalităților culturale interbelice a fost sintetizată de studiul critic al lui George Călinescu, care încununează, la rândul său, monumentală *Istorie a literaturii române de la origini până în prezent* - operă unică în lume. Teoretic, această problemă s-a tranșat de personalități precum Nichifor Crainic, Camil Petrescu, Eugen Lovinescu, Constantin Rădulescu-Motru, Constantin Noica, Lucian Blaga, fiecare formulând opinii particulare, cu excepția lui G. Călinescu, care sintetizează, cum am spus, în nota sa personală, aceste dezbateri, într-un studiu strâns, logic, coerent și persuasiv.

Nichifor Crainic identifică în nucleul de elemente determinante ale specificului național pe lângă istorie, folclor, mituri, sentimentul creștin-ortodox. Românii generici au adoptat mistica creștină mai cu seamă sub aspect teozofic, teleologic și etic, pentru că aceasta nu le era propriu-zis străină, ci subînțeleasă din vremuri de demult, de când în *vechea Dacie puterile spiritului erau vii și curate, și sub semnul lor sta Kesarion Breb...*

Lucian Blaga explică determinările specificului național în *Trilogia culturii (Orizont și stil, Spațiul mioritic, Geneza metaforei și sensul culturii)*, pe care le pune în legătură cu baștina geografică națională. Factorii geo-climatici determină atât viața materială, economică a individului, cât și modul de simțire și de manifestare.

Românii trăiesc pe paralela 45 care desparte în două emisfera boreală. Starea de suflet a românului este strâns legată și de profesia sa agro-pastorală străveche și specifică raselor sedentare.

(va urma)

Plasă Alexandra Janina XII B

Tipurile de salarii din România boccacciană:

Salariul Ceapă: Îl vezi, îl iei în mână și îți dau lacrimile.

Salariul Nenorocit: Nu te ajută la nimic, doar te face să suferi, însă nu poți trăi fără el.

Salariul Dietetic: Te face să mănânci din ce în ce mai puțin.

Salariul Ateu: Te îndoiești de existența lui.

Salariul Magic: Face câteva mișcări și dispare.

Salariul Furtună: Nu știi când o să apară și nici cât o să țină.

Salariul Umor Negru: Râzi ca să nu plângi.

Salariul Prezervativ: Îți taie pofta.

Salariul Impotent: atunci când ai mai multă nevoie, te dezamăgește.

Salariul Menstruație: vine o dată pe lună și ține 4 zile.

www.editurastef.com e-mail: editurastef@yahoo.com

editura STEF Editura ta de suflet!

simpozioane concursuri ecologice
versuri monografii autobiografii
lucri de doctorat cursuri literare
lucri stiintifice Gazete

DROBETA TURNU SEVERIN Str. Căsan, Nr. 26. (Casa Tineretului, et. 2)

Tel./Fax: 0352 401 584 Mobil: 0744 495 186

RĂDĂCINI...

În partea de miazăzi a județului Mehedinți, la 1km depărtare de albia bătrânului Danubius, la 3km spre răsărit de punctul unde râul Timoc își împreună apele cu fluviul sacru al vechilor daci, în plină câmpie dunăreană, e situată comuna Gârla-Mare.

Privind dinspre Dunăre, satul este așezat sus, pe câmpul ce se întinde spre miazănoapte, și se pierde, mult dincolo de hotarul moșiei sale, sub dealurile din depărtare.

Moșia satului e din daniel domnească.

Cum, nu se știe, a căzut în proprietatea unuia din Vidin, care a dat-o unui boier român în schimbul unei săbii de argint, al cărei mâner era bătut cu pietre scumpe.

Taica Ilie al Pantichi, azi - dus în lumea umbrelor, povestea că părinții lui munceau cu ziua pe moșia urmașului acestui boier, adică la Ioniță Geblescu, iar mai târziu, la moștenitorul acestuia, Traian Geblescu.

Povestea că nu și-a cunoscut tatăl. Avea doar 6 luni când a murit, în timpul primului război mondial, bolnav de tifos exantematic, pe frontul din Moldova. Pantica era maica-să. O chema Maria, dar nu știa să spună de unde îi venea porecla de Pantica.

Se spunea că era mare meșteroaie: dădea în bobi și făcea pe scrise la dănați și la fete mari. Învățase și el, chiar de copil, să ghicească în bobi. Rămânând singură, văduvă și cu un copil de crescut, Pantica a fost împroprietărită în 1921 de regele Ferdinand, în timpul reformei agrare. Ca să nu stea cu socrii în aceeași casă, și-a vândut salba de galbeni ce-o avea moștenire, și a cumpărat un pleat unde și-a ridicat gospodăria.

Pe Ilie l-a înșurat la vârsta de 16 ani, cu o fată care i-a adus șase pogoane de pământ, dar Dumnezeu a vrut altfel. A avut patru copii și apoi i-a murit nevasta. După nevestă, trei dintre copii au murit și ei, rămânând o singură fată. Ilie avea 23 de ani pe atunci. I-a căutat Pantica altă fată, dar nici asta, a doua, n-a stat prea mult. Nu făceau nurorile prea mulți puresi cu Pantica. Asta, de-a doua, era rea de muscă, și a alungat-o. A urmat alta, dar nici asta... În cele din urmă, l-a înșurat cu Rina lu Garăci, și făcu un copil și cu ea. Rina era o fată așezată și harnică. Supusă. Și nu-i ieșea din vorbă soacrei. Pantica tăia și spânzura. Ea era capul familiei.

Veni al doilea război mondial. Ilie plecă pe front și șase ani de zile n-a

mai dat pe acasă. Când a căzut frontul din Moldova, de teamă să nu fie luat prizonier de ruși, a stat o săptămână ascuns într-un lan de păpuși pe lângă Brăila, și a trăit doar cu castraveți găsiți prin porumbi, și cu brânza mușcăită, uitată în tasca de piele pe care o purta la brâu.

A ajuns acasă, în cele din urmă, cu chiu, cu vai, și și-a luat rolul de tată și de cap de familie în serios. Muncea pământul și avea roade.

Pantica însă nu-i dădea pace. Simtea că-i fuge pământul de sub picioare.

În timp ce Ilie era plecat pe front, maică-sa își găsise un bărbat. Un ibovnic. Pe unul, Grăbeanu. Dar acesta avea familie și copii. A iubit-o foarte mult pe Pantica, din moment ce și-a părăsit el gospodăria, muiera și copiii, și s-a mutat la ea.

Rina povestea că Pantica știa să umble cu *lucru-râu* și când se certa cu Grăbeanu, imediat trecea în vatra focului și făcea un descântec pe cărbuni, pe care-i stingeau cu apă, și-i descânta, și-i boscorodea cum știa ea.

A avut apoi ambiția să-l vadă pe Grăbeanu primar. Într-o noapte, a plecat de acasă cu o funie și cu încă una care știa să facă vrăji mai bine ca ea. Asta era renumită în șapte sate. S-a dus la malul apei, la Gârloci, și au bătut apa cu funia până au scos diavolul din gârloacă. Îmbrăcat în *bardesiu*, le-a urmărit până acasă și a stat umbra neagră de sub dudul din bățatură, până Pantica și-a terminat treaba. Grăbeanu a ajuns primar.

Dar Dumnezeu a vrut și de astă dată să se răzbune. S-a dus Pantica în ziua de Sfântul Gheorghe și a luat frunze din nukul din grădină, să facă pâine în țest.

Atunci leagă nukul, spun bătrânii, și nu-i bine să-l... văduvești de frunze. N-a avut nimic Pantica, atunci. Dar peste trei zile i-a apărut o bubă la nas, și într-o marți a căzut la pat, iar sâmbătă a și murit. Și a lăsat cu limbă de moarte să nu înstrăineze Ilie pământul. Dar au venit comuniștii și i l-au luat. Tănjea, bietul de el, după pământ. Când simțise că venise vremea să moară și el, prin toamna lui 2005, i-a cerut fiului său să-l pună în căruță, ca să mai vadă o dată loturile lui de pământ pe care le primise înapoi după Revoluție. Trăgea să moară, și îl păzeau cu lumânările aprinse vecinii, iar el tot la pământul lui se gândea.

- *Să ai grijă de pământ, taică..!*

Au fost ultimele cuvinte înțelese, din toată bolboroseala cu care s-a dus între cei morți.

Mladen Maria, IX E

Despre FMI

(Fondul Monetar Internațional)

FMI este o organizație internațională care are 186 de țări membre, înființată pentru a promova cooperarea monetară internațională, stabilitatea valutară și acorduri valutare sistematice, pentru a stimula creșterea economică și niveluri înalte de folosire a forței de muncă și pentru a acorda asistență financiară temporară țărilor membre, în condiții adecvate, pentru a contribui la ajustarea balanței de plăți.

În momentul aderării la FMI, fiecare țară contribuie cu o anumită sumă de bani numită "cota de subscriere". În urma reevaluării din 1998, cota de subscriere s-a majorat cu 45 % ajungând la 216.75 mld DST (aprox. 323.31 mld USD) în ianuarie 1999. Reevaluarea din 2003 nu a adus nicio modificare cotelor. În 2006, cotele au fost majorate cu 1.8 procente, aceasta măsură înscriindu-se într-un program de reforme ce se desfășoară pe o

perioadă de doi ani. La sfârșitul lunii septembrie 2007, totalul cotelor se cifra la 217 mld. DST (aprox 338 mld. USD).

Organismele de conducere sunt: Consiliul Guvernatorilor, Comitetul Financiar și Monetar Internațional și Consiliul Director.

Directorul General al FMI este dl. Dominique Strauss-Kahn.

Directorul Departamentului Europa, care coordonează Biroul Regional pentru România și Bulgaria este dl. Marek Belka.

De la înființare, în decembrie 1945, obiectivele FMI au rămas neschimbate dar operațiunile sale, care includ supravegherea și asistența financiară și tehnică, au evoluat pentru a răspunde cerințelor economiei mondiale în schimbare.

REP

Bogăția limbii

Prezentul articol își propune să sublinieze rolul structurilor lexicale din limba română.

„Oricât de numeroase ar fi ele (cuvintele), nu ajung să exprime toate nuanțele de gânduri: din cauza polisemiei lor <...> ele nu sunt potrivite să deștepte totdeauna în ascultător tocmai nuanța pe care voim să le-o împrumutăm. Atunci intervin mijloacele varii pe care ni le dă stilul, împerechere nouă și figurată de cuvinte, prin care le putem da un nou relief” (Sextil Pușcariu, „Cercetări și studii”, 1974, p.219). Prin acestea se și explică faptul că, în procesul de nominare, limba nu poate recurge numai la unități lexicale propriu-zise, sintetice, monolexicale, dar și la unități complexe, analitice, polilexicale, ultimele fiind reprezentate prin cuvinte compuse, locuțiuni, expresii, perifraze, proverbe, zicători, maxime, vorbe „de duh”, sentințe, forme analitice, îmbinări terminologice, aforisme ș.a.

Expresiile și locuțiunile, alături de basme, snoave, cântece, balade, strigături etc, fac parte din tezaurul literar-artistic al poporului, dând mult farmec vorbirii și scrierii prin pitorescul lor. Aceste îmbinări de cuvinte s-au cristalizat într-o anumită formă, păstrată prin graiul viu, prin creațiile folclorice, precum și prin operele scriitorilor care le-au descoperit valoarea expresivă și le-au dat o largă întrebuințare în creațiile lor. Utilizarea expresiilor și a locuțiunilor în exprimare are, de obicei, un efect mai puternic asupra ascultătorilor și suscită interesul față de cele relatate. Ele dau vorbirii populare și familiare plasticitate, culoare, viață așa cum figurile de stil însușesc limbajul poetic.

Predând romanul „Ion”, am observat că elevii nu au știut să interpreteze numele satului imaginat de Liviu Rebreanu – *Pripas* -, și nici nu cunoșteau semnificația expresiei „om de pripas” (om de nimic). Este de datoria noastră să prezentăm elevilor bogăția expresivă a limbii române. Trebuie să-i facem conștienți că este mai sensibilă și mai plastică utilizarea expresiilor, decât a sinonimelor monosemantice.

Consider că, dintre scriitorii români, Ion Creangă este cel care a valorificat cel mai bine moștenirea lingvistică populară.

Marele povestitor, numai pentru a sugera acțiunea verbului „a bate”, face apel la următoarele nestemate: „a arde câte un sfânt Nicolae”, „a coși în bătaie”, „a da câteva tapangele”, „a lua pielea și ciolanele”, „a trage o chelfăneală”, „a lua la depănat”, „a da un pui de bate”, „a trage un frecus”, „a snopi în bătaie”, „a da de cheltuială”, „a da o scărmanătură (bună)”, „a mânca papară”.

„Și după ce ne culcam cu toții, noi băieții, ca băieții, **ne luam la hârjoană**, și nu puteam adormi de incuri, până ce era nevoie biata mamă să ne facă musai câte-un șurub, două prin cap și să ne deie câteva tapangele la spinare” (Amintiri din copilărie).

Preocuparea artistului de a ține mereu trează atenția cititorului prin orice mijloace stilistice o observăm din utilizarea numeroaselor sinonime lexico-frazeologice ce desemnează noțiunea „moarte”. În lumea plină de neprevăzut a basmului, unde orice se poate întâmpla, moartea, naturală sau silnică, devine „un accident banal” (Ion Minulescu). Iată câteva dintre aceste structuri sinonimice: „a se duce la Domnul”, „a se face oale și ulcele”, „a face felul”, „a nu mai ajunge să vadă ziua de mâine”, „a mătrăși din lumea asta”, „a pune la pastramă”, „pune mâinile pe piept”, „a șterge de pe fața pământului”, „a răpune/răteza capul”, „a suci gâtul”, „a duce pe năsalie”.

„- ...Și oriunde vei merge cu mine, nu care cumva să bleștești din gură cătră cineva despre ceea ce a urmat între noi, că **te-am șters de pe fața pământului**.” (Povestea lui Harap-Alb).

De o valoare expresivă neobișnuit de mare se relevă frazeologismele care denumesc iubirea. Străbătute de o subțire undă de ironie, pe multe din ele le regăsim în „Povestea lui Stan Pățitul”, în legătură cu repetatele încercări ale eroului, tutelat de Chirică, de a-și găsi o nevastă potrivită:

„Și tropai, tropai, ropai, ropai! **i se aprind** lui Ipate al nostru **călcăiele**”;

„Și ce-a făcut el, ce-a dres, că fetei și lui Ipate **au început a li sfârâi inima** unul după altul”;

„- Ei, stăpâne, cum văd eu, nici de asta **nu te-ai da în lături**;

“Acasă la dânsa limba românească este o bună gospodină și are multe de toate.”

(Mihai Eminescu)

așa-i că **ți-a căzut cu tronc la inimă?**”.

Locuțiunile și expresiile, aceste „nestemate ale inteligenței, simțirii și umorului” poporului, sunt „mărturii ale felului său de a gândi, de a trăi și de a se exprima” și, totodată, „documente” ale evoluției și dăinuirii limbii române pe teritoriului patriei noastre.

Pentru istoria limbilor frazeologismele reprezintă un material dintre cele mai însemnate, în sensul conservării de cuvinte și forme flexionare, de expresii și sintagme învechite, de sensuri pe care limba comună nu le mai păstrează.

Valoarea unităților frazeologice este susținută și de prezența arhaismelor. Marele lingvist Iorgu Iordan afirma: „Expresivitatea este și în funcție și de raritate”. Prezentăm câteva structuri ce conțin astfel de cuvinte care sporesc farmecul unei narațiuni: „de izbeliște”, „cu ghiotura”, „într-un buc”, „a trage la aghioase”, „a da paie”, „de-a volnă”, „a ține hangul”, „cu hapcă”, „a trage câte un ibrișin pe la nas”, „a nu avea habar”, „a-i veni cuiva de hac”, „a vorbi în dodii”, „pe brânci”, „pe sponci”, „a se face niznai”, „a avea un clenci”, „a feșteli iacaua”, „cu toptanul”, „a da ortul popii”, „a lua la rost”, „de iznoavă”, „a nu știi o iotă”. Cu siguranță că nimeni nu mai cunoaște sensul de bază al acestor cuvinte (brâncă=mână; habar=veste, grijă; ghes=lovitură ușoară; rost=gură; hapcă=cârlig folosit la pescuit; ort=veche monedă; iznoavă=glumă; izbeliște=loc expus intemperiilor; sponcă=copcă, agrafă, cataramă). Conservate în structura locuțiunilor, arhaismele pot fi considerate drept unități lexicale privilegiate față de restul arhaismelor ce au ieșit completamente din uz, deoarece au șansa să mai „vegeteze” în limbă, fie chiar și lipsite de autonomie semantică, cu o identitate lexicală și o libertate sintactică extrem de reduse.

De asemenea, în locuțiuni apar forme flexionare vechi, azi ieșite din uz: pluralul masculin „câmpii” din locuțiunea „a bate câmpii”, pluralul feminin „roate” din locuțiunile „a pune roate” și „a băga bețe în roate”, „amăgele” din structura „cu momelile, cu amăgele”, „aminte” din „a-și aduce aminte”, „afund” din „a se da afund”.

O serie de neologisme sunt prezente numai în locuțiuni: „amonte”, „aplomb”, „ava”, „brio”, „calende”, „intermitență”.

Tezaurul frazeologic al limbii române constituie un veritabil îndreptar al existenței românului în lume, o ineputabilă comoră a gândirii, observației și experienței sale, reflectând specificul lui față de alte popoare. Șlefuite, așadar, îndelung prin circulație, frazeologismele cele mai realizate au ajuns ca niște cristale perfecte ce reflectă în fațetele lor nenumăratele înțelesuri și aspecte ale lumii spirituale românești.

Cu peste o sută de ani în urmă, autorul primului studiu de stilistică a limbii române, L. Șăineanu, remarcă că limba română este, sub raportul bogăției locuțiunilor și expresiilor, una din cele mai originale limbi europene: „Limba metaforică românească nu are seamăn decât doară în cea spaniolă, despre care Brinkmann susține că << îndrăzneala limbei metaforice spaniole e nepilduită, nemaiauzită. Nicio altă limbă romanică sau germanică, nici vreuna din limbile clasice nu oferă ceva analog>>”. Dacă filologul german ar fi cunoscut bogatul tezaur de metafore românești, ar fi găsit într-însele un îndemn pandant la acea extraordinară cutezanță, ce caracterizează metaforele spaniole” (Lazăr Șăineanu, „Studii istorice despre tranziția sensurilor”, 1999, p.226).

Închei pledoaria pentru studiul frazeologiei cu un argument adus de cercetătorul Theodor Hristea: „Adevărata bogăție a unei limbi este dată, în mare măsură, și de bogăția ei frazeologică. Se poate chiar afirma că, după <<tezaurul lexical>> propriu-zis, cel << frazeologic>> ne permite mai mult decât orice să clasăm o limbă printre idiomurile sărace, bogate sau foarte bogate.” (Theodor Hristea, Sinteze de limba română, 1984, p. 134).

În urma argumentelor prezentate, putem afirma cu mândrie: „Ce limbă bogată avem!”.

Preda Angelica
Colegiul Tehnic Decebal

FAMILIA MEA ÎN COMUNISM

Timpul schimbă mereu imaginea lumii. Precum un pictor desăvârșit, el este cel care dă culoare misterului, sau răpește magia. Locul *sacru* în care individul poate să se simtă liber este familia. În cadrul familiei nu există oameni mai buni sau mai slabi, egalitatea se manifestă, ca și cum geneza sa ar fi luat ființă în însăși acest nucleu antropic pe care noi îl definim simplu **familie**.

Familia a evoluat mult de-a lungul timpului. La început într-o singură casă se aflau mai multe generații de oameni ce se înrudeau, elementul cel apropiat fiind faptul că aveau același material genetic. Însă nu putem exclude și factorul sentimental din cadrul unei familii, pentru că altminteri familia nu ar fi familie. Astfel, putem defini familia prin următoarele afirmații. Prima ar fi aceea că familia reprezintă un grup de oameni ce se înrudesce genetic și stau sau nu sub același acoperiș, iar a doua ar fi aceea că, acel grup de oameni trebuie să se respecte, să se iubească și să aibă grijă unul de celălalt. Statul a avut un rol important în pictarea familiei. Dorința de mai mult a omului, a făcut ca în 1920, femeile să primească drept de vot, drept pe care și femeile comuniste l-au primit în 1948. Astfel familia își schimbă înfățișarea. Tendințele moderne pătrund în familie însă pentru o lungă perioadă ele sunt înfrânte de către tradiție. Cu toate că femeia și-a schimbat statutul din punct de vedere social, nu toate femeile sunt pregătite pentru a pătrunde astfel în independența financiară. Multe preferă să rămână acasă pentru a oferi o educație copiilor, tatăl fiind cel care aduce banii în casă. Lucru ciudat, dacă ne raportăm la femeile antice care erau educate de către bărbat. Însă evoluția nu poate fi ignorată, deoarece doar ea poate crea din lucruri vechi, obiecte clasice. Din toate lucrurile rele ce au adus comuniștii cu ei, au reușit, fără să-și dea seama, să unească oamenii împotriva lor. Dacă statul era nesigur, familia te făcea mereu să te simți ocrotit. Adunați la aceeași masă, mâncând aceeași mâncare, vorbind despre nimic și despre tot, familia comunistă a scos ce e mai frumos din om, adică unitatea, compasiunea, grija și respectul față de cei care luptă pentru fericirea ta. Elemente esențiale ce fac o familie să reziste testului timpului, fără aceste minunate sentimente, familia ar fi doar un nume fără rezonanță. Cu cât clipele se prefac în ore, apoi în zile, săptămâni și ani, cu atât putem observa că nucleul tuturor generațiilor este înlocuit de cotidian. Dăm importanță unor nonsensuri, nonvalori, înlocuind singurul factor care ne definește pe noi ca oameni. Ignorând geneza, ne ignorăm pe noi, aruncându-ne într-o mare de nepăsare și sperând să ne regăsim. Comunismul a fost o boală, iar la fel ca în toate cazurile, atunci când ești bolnav toată lumea se poartă frumos cu tine, democrația este drumul greu spre vindecare, presărat cu multe gropi, minciună și imposturi. Nu este visul la care am sperat când ne-am trezit din comă. Observ în oamenii de azi o lipsă de respect, curaj, onoare. Mă văd înconjurat de o mare de lași ce se cred puternici, ce vin dintr-un ocean de nepăsare, pentru a se revărsa asupra micilor lacuri, în care mai putem pescui omul ce este om, contaminând întreg ecosistemul. Cu toții provenim din familii, iar societatea de azi este un exemplu al familiei de azi. Dacă ar fi să numărăm oamenii de valoare ai societății vom observa că numele lor nu va umple decât o singură pagină de caiet studentesc poate, lucru nu prea plăcut atunci când ne mândrim cu faptul că suntem o țară membră a Uniunii Europene. Educația tinerilor a scăzut enorm, în ultimii ani, deoarece cu toate că trăim în timpuri în care 10 clase sunt obligatorii, observăm că puțini sunt cei care își schimbă percepția asupra vieții în timpul școlii. Cauza este aceea că indiferent de implicarea școlii în formarea individului, familia este factorul decisiv în acțiunile desfășurate de acel individ. Nu știu cum a fost pe vremea comunistă, pe care mulți o numesc "epoca de aur", însă nu pot să nu remarc nostalgia oamenilor atunci când pășesc pe drumul amintirii. Am observat un element comun al tuturor poveștilor: indiferent de povestitor, povestea se mișcă în jurul unui singur concept definitoriu al familiei de ieri, acel concept fiind respectul. După o înșiruire de însușiri negative la adresa

regimului ceaușescian, povestea se încheie cu o afirmație absolut terifiantă și anume: "oamenii erau mai civilizați". Această afirmație este năucitoare, deoarece zdruncină din temelie concepția omului asupra comunismului, adică acest regim negru avea în sinele său oameni buni, asta scoate în evidență demnitatea absolut minunată a omului, pe care Blaire Pascal îl compara cu o salcie cugetătoare. Asta înseamnă că democrația a readus omului libertatea, dar printr-un cinism al sortii, i-a răpit demnitatea. Lipsa de informații, l-a făcut pe om să fie dornic să le găsească și astfel el le-a căutat dorind să se înțeleagă pe sine. Astăzi, bombardarea cu informații, înstrăinează omul, mai mult decât să-l completeze. Ciudat este faptul că evoluția cunoașterii, în loc să-l lumineze pe om, l-a orbit mai mult. Deoarece el s-a uitat pe sine pentru a se regăsi. Ignorând familia, omul nu a reușit decât să se despartă de el, lăsând liber pe omul hoinar, pe cel ce căuta fără a ști ceea ce caută. Familia avea, are și mereu va avea rolul de a împinge individul către calea cea bună, nelăsându-l în același timp singur. Fără acest sprijin, omul se împiedică de propria nesiguranță, apelând la instinctele sale animalice pentru a reuși în călătoria sa anevoioasă. Părinții sunt astăzi înlocuiți de imagini colorate și lucruri strălucitoare. Majoritatea tinerilor nu mai doresc satisfacerea spirituală, pentru că această discuție a devenit taboo. Astăzi totul se rezumă la elementul financiar. Cu cât acesta este mai puternic, cu atât omul este mai important, cu cât omul este mai important, cu atât este mai mândru, cu cât este mai mândru, cu atât se simte mai împlinit și mai complet. Eliminând factorul spiritual din discuțiile familiale, putem observa declinul acestei instituții sociale. Copiii își pierd interesul pentru frumos și transformă urâtul într-o modă ce prin definiția sa trebuie să fie frumoasă. Astfel nu putem condamna familia de azi, pentru că asta ar însemna să condamnăm societatea de azi, și cum putem să condamnăm un regim considerat a fi perfect, asta ar însemna blasfemie. Dacă ne întoarcem chipul către trecut vom observa că omul are puterea să găsească binele chiar și în cele mai negre situații, asta dă speranță zilei de mâine. Speranța ce poate fi văzută ca un lucru rău dacă este să ne raportăm la mitul Cutiei Pandorei, dar omul s-a agățat de multe ori de această liană pentru a trece pe malul celălalt și de multe ori a trecut, de aceea continuă să se agate de ea în momentele critice. Nu știu dacă familia mea ar fi fost altfel atunci decât acum, pentru că omul poate fi om indiferent de regim. Eu consider că familia mea ar fi fost la fel, iubirea nu are granițe politice, nu este definită după țară sau sistem politic. Ea este universal definită, deoarece ea a existat dinainte ca noi să o definim.

Aș vrea să închei prin a spune că omul este cel mai frumos accident al universului, iar familia este capodopera celui mai mare eșec al Creatorului.

Noi... voi

Mi s-a spus că viața este o joacă a copiilor ale cărei reguli le înveți pe parcurs, ca un învățăcel. Se mai spune că cele mai bune sfaturi pentru a reuși în viață ți le dau adulții, cei însuși trecuți prin viață. Dar ce vom face noi, cei mici, dacă nici adulții nu au răspunsuri la întrebările noastre, răspunsuri concrete, sau dacă răspunsurile lor nu rezolvă problema noastră, nu ajung la o rezolvare? Două lumi separate care doresc să se înțeleagă, să-și combine sentimentele prin zâmbete restrânse, lumi care își doresc să fie una ca cealaltă: cei mici vor să fie mari, iar cei mari vor să fie din nou mici.

Noi, cei mai mici ai lumii, dorim să fim cei mari, să luăm decizii importante și să fim considerați maturi și responsabili, să demonstrăm că și opinia noastră contează. Dar sunt mulți pași până acolo și uităm câți kilometri avem de parcurs, câtă sudoare și răbdare ne trebuie pentru a reuși. De cele mai multe ori, pe acel drum lung, mulți dintre noi, cei mici, din păcate, ne pierdem, nemaștiind de unde am venit și unde plecăm. Ne pierdem în lumea asta dezorientată care ne dezorientează și mai mult. Foarte puțini ajung totuși acolo unde și-au propus și, din acei puțini, și mai puțini reușesc cu adevărat să facă ce au visat de mici, iar acei foarte puțini au parcurs kilometrii fără a se mai uita în stânga și în dreapta, fără a se îndoi de propriile vise, forțe și idealuri, doar crezând mereu că acela e locul lor predestinat.

Am observat prin ochii mei mici, și așa nu prea experimentați, că noi tinerii suntem proiectările adulților, suntem propria oglindă a trecutului doar că puțin mai clară și mai luminoasă. Zic asta ținând cont doar de vârstă și simplitate. Naivitate. Ne dorim a fi cei mai buni, ne dorim a fi schimbarea cea mare pe care o așteaptă cu toții pentru binele prezentului și a înflorătorului viitor. Dar după cum am spus, noi suntem copia voastră, a adulților, a părinților care vin mereu obosiți de la munca pe care nu și-o iubesc și nu și-au dorit-o niciodată, dar *n-au ce face* și uită sa ne mai mângâie pe frunte; a bunicilor și rudelor pe care le vedem foarte rar, aproape la un an, și mereu ne întâmpină cu foarte multe întrebări și așteptări fără a răspunde întrebărilor noastre sau a fi măcar acolo; a prietenilor care ne rănesc *neintenționat*, zâmbind și zicând ca le pasă și că sunt sinceri, iar apoi dispar ca și cum nu ar fi existat, lăsându-ți un gol în tine și de cele mai multe ori nici nu-ți aduci aminte care din goluri au fost mai puternice; ale profesorilor care vin și ne dau o normă de litere și cifre la care noi trebuie să găsim răspuns pentru o simplă inscripție pe o coală mare și albă care se presupune că reprezintă temelia viitorului, propriei cunoașteri, dar de cele mai multe ori cei ce scriu acele inscripții atât de importante uită să ne explice de ce trebuie să învățăm și să răspundem cu atâta precizie unor lecții care

în mare parte nu au legătură cu viața? De ce ei uita să zâmbescă?

Noi devenim copia fidelă a celor mari, care mișună zilnic pe stradă, precum niște roboți *trași* la xerox, doar cu diferite înfățișări, mereu cu treabă, fără a se opri să-și salute vechiul prieten din copilărie ce tocmai trece pe lângă el; noi devenim copia fidelă a celui care privește o vitrină și știe că ar vrea să aibă, dar nu știe când va avea posibilitatea să aibă; noi devenim copia fidelă a celor mari, care în loc să plângă atunci când simt nevoia, strâng din pumni și zâmbesc pentru că *nu mai sunt niște copii*; noi devenim ce urâm cel mai mult la voi, noi devenim frica, responsabilitatea și așa prea mare pentru un singur om în parte, noi devenim monotonia și lipsa vieții, devenim rutina și dorința de evadare, noi devenim voi.

Ce încredere să mai avem să pășim în lumea voastră atât de complicată și să lăsam lumea noastră simplă cu toate jocurile ei, și toate râsetele, când voi tot ce ați uitat să faceți este să zâmbiți și să fiți ca noi?

Și totuși suntem voi, avem încredere în voi, pentru că voi sunteți noi, ați fost ca noi și continuați să fiți fără să arătați. Ne dăm seama prin simplul fapt că unii dintre voi ne zâmbesc involuntar și se bucură de zâmbetul nostru răspuns, și se bucură de naivitatea și sinceritatea noastră, știind că așa sunt și ei înăuntrul lor. Și totuși, tot voi sunteți cei care ne *asigurați ziua de mâine*, ne priviți cum dormim și conștientizați că tocmai noi suntem motivul pentru care îndurați atâtea, mângâindu-ne pe frunte pentru că peste zi ați fost prea ocupați. Și totuși noi devenim voi, pentru că nu știm să existăm fără voi, și suntem conștienți că din șapte zile pline de monotonie, îndurare și oboseală, două zile sunteți copii, și vă exteriorizați, și glumiți, sărutați, îmbrățișați și zâmbiți. Asta vrem să devenim noi, cei mici: vrem să devenim responsabili de zâmbetele voastre, să facem un viitor mai sigur și mai frumos și să ștergem cum și cât mai putem noi mai bine tot ceea ce nu vrem să fim când vom fi adulți.

Sunt într-u totul sigură că se va întâmpla acest lucru dacă indiferent de rele și greutăți, voi adulții, călăuzele noastre, veți zâmbi mai des și ne veți arăta că viitorul poate fi și frumos și să ne asigurați zi de zi că ceea ce e stricat poate fi reparat cu răbdare și că ați vrea ca noi să fim cei mai buni din ce ați vrut voi și nu ați putut fi.

Se v-a întâmpla acest lucru dacă vom zâmbi mai des, pentru că până la urmă nu trebuie să uităm că viața este o mare grădiniță de copii, o joacă a copiilor, ale cărei reguli le înveți pe parcurs...

IACOB DENISA – FLORENTINA,
CLASA a XII – a F

Iisus , marele inițiat din Dacia

(articol scris pentru concursul lui VisUrat si Arhi)

Numeroase voci, uneori avizate, alteori neavizate, se pronunță că **Iisus Christos** nu a existat ca personaj istoric, fiind doar o născocire evreiască. Ateii mai moderați și cu puțină știință de carte, susțin faptul că inexistența unui **Iisus** istoric este susținută de cvasi-totală lipsă a informațiilor despre persoana sa în documentele istorice ale vremii (în afara *Evangheliilor* a căror existență nu o pot contesta). Noi spunem că nici unii nici ceilalți nu au dreptate.

Avem anumite rezerve în a crede că evreii se tem atât de mult de o *născocire* și mai ales de o *născocire de-a lor*, de care ar trebui să fie mândri. Avem rezerve în a crede și faptul că **Isus** lipsește cu desăvârșire în literatura vremii, deoarece există o sumedenie de autori care-l menționează foarte clar ca personaj istoric. Acest lucru îl menționează până și evreii, acuzându-l însă de vrăjitorie. O tradiție din secolul I sau II menționează pe **Yeshu** care *practica vrăjitoria și uimea Israelul* (B *Sanhedrin*, 43,a; cf. Mircea Eliade, *Istoria ideilor și credințelor religioase*, vol II, p.305, ed1992). Apoi, avem mărturia lui Flavius Josephus, istoric roman de naționalitate evreiască, care afirmă că în acea epocă trăia un om pe nume **Iisus**, care avea o purtare foarte bună și virtuți puternice (cf. J.Duquesne, *Iisus*, Ed. Humanitas, 1995, p.245). Mai mult, el este pomenit și de către cei mai înverșunați dușmani ai creștinismului, romanii. Tacitus de exemplu, ne confirmă faptul că **Iisus** a fost condamnat la moarte în vremea când guvernator al Palestinei era Pontius Pilat (*Anale* 15, 44). Alte mărturii în legătură cu **Iisus** le avem de la Pliniu cel Tânăr (*Scrisori*, 10,96) și Suetonius (*Viața lui Claudius*, 25,4). Să nu mai punem la socoteală faptul că o *născocire evreiască* nu putea beneficia de *acte în regulă* ale condamnării sale la moarte. Acest document există, precum și altele, cum sunt *Mărturia păgânului Lentulus*, proconsul al Tyrului și Sydonului în vremea împăratului roman Tiberius; *Epistola femeii lui Pilat*, pe numele său Procula, adresată prietenei sale Pulvia, în care se relatează despre ultimele evenimente din viața lui **Iisus**, și alte *patru epistole* ale lui Pilat către împăratul Romei. Atâta zarvă pentru o *născocire evreiască*?... ne îndoiim în mod serios.

Urmărind atât relatările istorice despre **Isus**, cât și cele evanghelice, **avem anumite rezerve în a crede că Iisus ar fi fost evreu**, așa cum afirma M. Eliade, și că divinitatea căreia i se închina el și o numea Tată, era Yahwe al evreilor.

Sa purcedem la analiza dovezilor...!

Caracterele tipologico- rasiale ale lui Iisus

Beneficiem de două descrieri amănunțite ale lui Iisus: una a lui Lentulus, funcționar roman în regiunile Tyr și Sydon, și alta a guvernatorului Iudeii, Pontius Pillat, ambele adresate împăratului de la Roma. Să dăm cuvântul lui Lentulus care ne spune: (Iisus) este de o statură mijlocie și de o frumusețe fără seamăn, uimitoare, și seamănă cu mama lui, care este cea mai frumoasă femeie din lume. Părul lui este ca aluna coaptă și îi cade până la umeri, se împarte în două prin mijlocul capului, după obiceiul locuitorilor din Nazareth. Fruntea lui este lată, exprimând inocență și liniște. Nici o pată sau zbârcitură nu se vede pe fața lui rumenă. Nasul drept, buzele subțiri, expresia nobilă, nu arată nici un argument pentru vreo critică logică, iar barba lui bogată și de aceeași culoare cu părul său, este lungă și se desparte în două pe la mijloc. Ochii sunt albaștri vineți,

blânzi și senini. (diacon Gheorghe Băbuț, *Vămile Văzduhului, Istoria despre Christos, Documente istorice*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1993, p.116).

De altfel, în majoritatea iconelor creștine mai vechi sau mai noi, **Fecioara Maria** este înfățișată cu același *păr șaten, ochi albaștri, piele deschisă la culoare...* prin urmare, **nimic din caracterele tipologico-rasiale ale evreilor.**

Faptul este dovedit și de afirmația lui Pontius Pilat: *Trecând într-o zi pe lângă lacul ce se cheamă Siloam am văzut acolo mare mulțime de popor, iar în mijlocul ei pe un tânăr... Mi s-a spus că este Iisus. Era tocmai ceea ce puțin mă așteptam să vad, atât de mare era deosebirea dintre el și ascultătorii lui... El părea a fi cam de vreo 30 de ani. N-am văzut în viața mea o privire atât de senină și de dulce, un contrast mai izbitor decât între el și ascultătorii lui, cu bărbile lor negre și fețele încruntate* (ibidem, p.121)

Urmărind cele relatate de cele două oficialități romane, tragem concluzia că **Iisus nu era evreu!** Dar cărui neam putea aparține el?

Nelămurește în această privință Eugen Delcea și Paul Lazăr Tonciulescu care vorbind despre târtărienii plecați spre Sumer din *Țara Soarelui Răsare* (Dacia) spun că, *sumerienii, în acord cu prezumțiile sumerologilor, aveau ochii mari, buzele subțiri, nasul drept sau puțin acvilin și pielea albă, fiind de tip brahicefal (cu fruntea lată) - descriere ce se potrivește perfect tipului uman geto-dacic. La acesta se adaugă portul bărbii lungi și a pletelor* (Eugen Delcea & Paul Lazăr Tonciulescu, *Enigmele Terrei. Istoria începe în Carpați*, Ed. Obiectiv, Craiova, vol I, p.63). Iar I. I. Russu completează: *... dacă erau așa cum este aproape în totalitate poporul român, iar brahicefalii europoizi (a se înțelege târtărienii - n.n) cuceritori ai Sumerului la mijlocul secolului al IV-lea, nu puteau fi decât cu părul castaniu* (ibidem, p.64).

Prin urmare, ca și caracteristici tipologice, **Iisus se încadrează tipului uman carpato-dunărean și nicidecum tipului semitic!**

Zamolxe în predicile lui Iisus

Urmărind cu atenție textele creștine, putem observa ca epitetul pe care le dă **Iisus** lui Dumnezeu nu sunt caracteristice credinței yahviste. Trei dintre epitelul pe care le atribuie Iisus părintelui său divin,

atrag atenția în mod deosebit: **Dumnezeu, Tatăl și Omul.**

Ioan ne spune în *Evanghelia* sa: *Și eu am văzut și am mărturisit că el este Fiul lui Dumnezeu* (Ioan,1:33). Cine este această divinitate căreia i se închina **Iisus**, știută fiind diferența flagrantă dintre **Dumnezeul Vechiului Testament** și cel al **Noului Testament**? Ne lămurește arheologia, și scrierea genială a lui N. Densușianu, *Dacia Preistorică*. Iată ce spune Densușianu: *Cuvântul arhaic de **deu** sau **deul** îl aflăm întrebuintat, ca un termen național, în ținuturile pelasge ale Traciei și Mesiei, și în timpurile Imperiului Roman... În Munții Rhodopului un veteran ridică la anul 76 d. Chr., un altar lui DEO MHDYZEI (MHDVZEI Desj., MHDIZEI Ren.), unde ultimul cuvânt ne prezintă numai o formă alterată a lui Domnudei sau Dommidzei, rom. Dumneudeu (Dumnezeu - n.n). (N. Densușianu, *Dacia Preistorică*, Ed. Arhetip, 2002, p.214). Mai mult, același autor ne atrage atenția că forma combinată **Deu - Dumneudeu**, care ne duce cu gândul la formularea evanghelică **Domnul Dumnezeu**, o aflăm și azi în tradițiile populare românești* (loc. cit. nota 2)

Observăm că **Dumnezeu** într-o formă sau alta este o **denumire națională** a divinității supreme pelasge traco-dace **Zamolxe, singurul zeu al Daciei**, din cele mai vechi timpuri până azi. Spunem aceasta cu atât mai mult cu cât **Isus**, în *Evangheliile* apare și cu denumirea de **Mesia**, iar zona din sudul Dunării, locuită de asemenea de daci, se numea **Moesia** (a se citi **Mesia**), o dovadă în plus că **Iisus** era de origine dacică, iar formarea s-a spirituală s-a desăvârșit aici. Mai trebuie amintit și faptul că numele lui **Zamolxe** ca părinte eponim al moesilor ar putea fi **Messios**.

Cel mai des întâlnit epitet al lui **Dumnezeu** în predicile lui **Iisus**, este **Tatăl**, care, aflăm tot de la Densușianu, era un alt nume al lui **Zamolxe**. (op.cit, p.208-210). De notat în acest sens este și faptul că lui **Zamolxe** îi erau dedicate ca locuri de cult și închinăciune vărfurile munților, pe teritoriul actualei Românie existând numeroase înălțimi ce poartă denumirea de *tartar, tatăl sau tătar* (op. cit. p.209-210, nota 6). Atragem din nou atenția asupra unui fapt și anume acela că **Iisus**, în toate momentele principale ale vieții sale pământești, a fost **legat de munte**: schimbarea la față se petrece pe munte, moartea sa se petrece pe munte, nașterea lasă de bănuț ca s-ar fi petrecut tot pe munte, într-o peșteră.

Una dintre cele mai frecvente denumiri pe care și le dădea sieși **Iisus**, era cea de **Fiul al Omului**. Poate că această denumire e cea mai misterioasă din tot cuprinsul *Noului testament*, cu referire la **Iisus**. Cine era acest **Om**? În nici un caz denumirea nu se referă la Iosif - logodnicul Mariei, ci mai degrabă la aceea ființă celestă la care face referire Daniel: *M-am uitat în timpul viziunilor nopții și iată, cu norii cerului a venit Unul ca un Fiul al Omului* (7:13). Pentru a ne lămuri mai bine, este cazul să amintim încă un nume sub care **Isus** apare în *Evangheliile*: **Fiul lui David**, ca și precizarea lui Marcu referitoare la acesta titulatură: *Și învățând în Templu, Iisus zicea: Cum zic cărturarii că **Hristos** este Fiul lui David? Căci însuși David a zis întru Duhul Sfânt: Zis-a Domnul Domnului meu: **Sezi de-a dreapta Mea până voi pune pe vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale. Deci, însuși David îl numește pe el Domn; de unde, dar, este Fiul lui?*** (Marcu 12:35-37). Ciudat nu?

(continuare în pag. 15)

(continuare din pag. 14)

Permiteți-ne să facem o mică divagație pentru a afla cine este acest David despre care vorbește **Isus**. Urmărind puțin mersul istoriei vedem că **aceasta nu a confirmat niciodată existența regelui David** ! Ba mai mult, cartea *Psalmilor* atribuită lui David în *Vechiul Testament*, face notă discordantă cu întreg conținutul *Vechiului Testament* având mai degrabă un caracter **esenian**. Numai că... **esenienii erau discipolii dacilor**, fiind singurii dintre evrei care s-au *încăpățânat* să rămână la tradiția primordială din Carpați, ai dacilor care, în calitate de locuitori ai davelor, se numeau **davi**. Și *iată cum o singură literă poate schimba o întreagă istorie!*

Acum să revenim și să vedem de ce însuși **Isus** își spunea **Fiul Omului**. Densușianu vine și ne lămurește și în această privință: ...*cuvântul Om reprezenta în antichitate o înaltă putere divină (op.cit. p.255, nota 2)*. Și mai departe tot el ne lămurește spunând: *Vârful cele mai înalte ale acestui munte (Bucegi – n.n) poartă azi numele, unul de Caraiman și altul de Omul, și amândouă au fost odată consacrate divinităților supreme ale rasei pelasge, unul lui Cerus Manus și altul lui Saturn numit Omul (op.cit. p. 226)*. Numai că Densușianu face greșeala de a nu-și da seama că cele două zeități sunt una și aceeași mare divinitate a preistoriei, **Zamolxe**, căreia i se închina și **Isus**.

Concluzia care se impune alăturând cele două atribute ale lui **Isus**, **Fiul Omului** și **Fiul lui David** ar fi o dublă legitimare a acestuia: **Isus Fiul Daviei** (Daciei) (care) se închină lui Zamolxe, Tatăl, zeul dacilor. Mai mult, această denumire de **Fiul Omului** ne-ar putea indica și **ce anume a făcut Isus** în perioada așa numită *albă* a vieții sale, perioada dintre 12 și 30 de ani, în care nu se știe nimic despre el. Urmărind cele spuse până acum, precum și alte informații ale istoriei sacre vom vedea că cel mai probabil, în această perioadă, **Isus** și-a desăvârșit formarea spirituală de **Fiul lui Dumnezeu/Zamolxe** în Dacia, mai exact pe Vârful Omu și în peștera Ialomicioara, peștera marelui preot al lui Zamolxe. De ce? Pentru că...geografia sacră a antichității se reduce la...Dacia, iar momentele nașterii lui **Christos** și ale morții lui **Isus** sunt legate de o peșteră... Peșteră care, peste tot, este legată de inițierile misterice. Mai mult, moartea lui se petrece pe cruce și are o dimensiune mistică pronunțată, cruce care, ne spune Eliade, devine *Axis Mundi - axa lumii*. Numai că **pentru antici, Axa Lumii se afla în regiunea polului getic, în Hiperboreea dacică, țara lui Zamolxe**.

Dacii - poporul model din predicile lui Isus

Isus Christos, inițiatul dac desăvârșit, se delimita foarte clar de evrei, cărora li se adresa numindu-i *Voi evreii* . Să ne oprim puțin asupra *Predicii de pe Munte* și a *Fericirilor* pe care **Isus** le-a enunțat atunci, și să vedem dacă există vre-un model viu pentru acestea.

Mai întâi să încercăm să punem unul lângă altul, două texte sacre: *Evanghelia după Matei* și *Herto Valus* a antichității pelasge. Iată ce spune **Isus** în *Predica de pe Munte*:

„*Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!*”

Ferice de cei care plâng, căci ei vor fi mângâiați!

Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!

Ferice de cei care flămânzesc și însetează după dreptate, căci ei vor fi săturați!

Ferice de cei milostivi, căci ei vor găsi mila!

Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!

Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!

Ferice de cei prizonieri din cauza dreptății, căci a lor este Împărăția Cerurilor!

(*Evanghelia după Matei*, 5:3-10)

Să privim acum, comparativ, un text antic numit *Herto Valus*, care cuprinde învățăturile preoților zamolxieni către norod. Textul este versificat:

„*Fericiți cei ce-s cutezători,
Că a lor este victoria
În plaiurile cele sfinte!
Fericiți cei ce plâng, că aceia
În dalbe ceruri s-or mângâia!
Fericiți cei blânzi, că aceia
Vor moșteni întreg pământul!
Fericiți cei care flămânzesc
Și însetează după știință,
Că aceia se vor satura
Și niciodată n-or mai răbda!
Fericiți aceia care muncesc,
Pământul făcându-l grădină,
Că ei vor culege roadele*”

*În Grădinile Cerurilor!
Fericitiți vor fi și cei milostivi
Că aceia se vor mântui!
Fericitiți cei curați în suflet
Că s-or hrăni doar cu lumină!
Fericitiți făcătorii de pace,
Că Fii Cerului s-or chema!
Fericitiți cei prizonieri pentru
Dreptate, că al lor este Raiul!*

(*Herto Valus*, *Cartea Secretă*; cf. Adrian Bucurescu, *Dacia Magică*, Ed. Arhetip, 1999, p.95-96)

...și textul continuă mai departe în același ton cu *Fericirile Noului Testament*. Acestea erau *Legile Belagine*, scrise versificat, aceleași pe care **Isus**, le-a învățat pe muntele sacru al getilor, **Omul**, în peștera marelui preot **Zamolxe** și pe care apoi **le-a transmis iudeilor** pentru a-i readuce la tradiția primordială, hiperboreană.

Se mai impune o precizare: prima dintre *Fericirile* lui **Isus**, chiar dacă nu-și găsește paralela în textul *Belaginei*, are o paralelă în lucrarea lui Herodot, care vorbind despre daci ne lămurește și asupra provenienței acestor legi înălțătoare: *Zamolxe (marele preot- n.n)... a clădit o casă pentru adunările bărbatilor, în care îi primea și îi pune să benchetuiască pe frunțașii țării, învățându-i că nici el, nici oaspeții lui și nici unul dintre urmașii acestora nu vor muri, ci vor merge într-un anume loc (Împărăția Cerurilor, Preidis, Pleroma -n.n), unde vor trăi pururi și vor avea parte de toate bogățiile...*” (Herodot, *Istorie*, IV, 95; cf. Trad. Cornel Bârsan, *Revanșa Daciei*, Ed. Obiectiv, Craiova, 1997, p.50)

Am scris acest articol, poate destul de întortocheat și misterios, în speranța că măcar unii dintre urmașii ramanilor(fiii lui Ra(m), Rama, si Râm), ai tracilor și dacilor liberi să se trezească, iar ei, la rândul lor, să trezească și pe alții, făcând cunoscută adevărata istorie a acestui neam străvechi și măreț, dar oropsit de la începuturile sale și până în prezent.

Vor veni vremuri și mai bune, după vechile profeții! Să fiți siguri de asta! Doamne ajută! **Zamolxe...!**

Bibliografie:

1. Mircea Eliade, *Istoria ideilor și credințelor religioase*, vol II, 1992 ;
2. J. Duquesne, *Isus*, Ed. Humanitas, 1995;
3. diacon Gheorghe Băbuț, *Vămile Văzduhului, Istoria despre Christos, Documente istorice*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1993;
4. Eugen Delcea și Paul Lazăr Tonciulescu, *Enigmele Terrei. Istoria începe în Carpați*, Ed. Obiectiv, Craiova, vol I;
5. N. Densușianu, *Dacia Preistorică*, Ed. Arhetip, 2002;
6. Adrian Bucurescu, *Dacia Magică*, Ed. Arhetip, 1999;
7. Cornel Bârsan, *Revanșa Daciei*, Ed. Obiectiv, Craiova, 1997.

Când își va scrie calculatorul memoriile?

Inteligența artificială acaparează pe zi ce trece inteligența naturală. Calculatorul a devenit, dintr-o așa-zisă *prelungire* a creierului uman, o unealtă, deci – un înlocuitor; un substitut cu tendință tot mai accelerată de titular al inteligenței.

Creierul uman, așa cum îl acceptăm noi, îndeobște, este sediul adaptărilor la mediu, sălașul înțelegerii și al respingerii non-rațiunii, vectorul care naște vectori, cercul care primește săgeți, și este săgeata care „vede” ținte, spre a fi cercuite și descoperite...

Calculatorul este o astfel de săgeată. O săgeată care ne ajută să căutăm, să atingem ținte, să decodăm cercurile țintei, să ne confirme intuiția noastră privind traiectoriile săgeților, care sunt gândurile și reflexiile noastre, ideile și reflecțiile noastre, nedumeririle și limpezirile noastre, durerile și fericirile noastre, punctele noastre peste genunile noastre și ale altora, traiectoriile noastre și traiectoriile altora peste traiectoriile Lumii... Săgețile Cunoașterii.

Creierul omului are memorie. Nimic mai desăvârșit ca memoria omului. Estuar-depозit și sămânțar, deopotrivă, de fapte, chipuri și emoții, mărire, decădere și extaz, de lumini îmbătătoare și de umbre ascunse în umbra nevrutului dedat luminii, carne de știință și, în aceeași măsură, eter de efeb scornit de setea încă neexperimentată, emoție nebănuită într-un cerc imperfect, străfulgerat de dorul altor geometrii...

Memoria - spațiu și timp, contopite într-una, caligrafia ne-zisului și a ne-grăitului, împreună, iar separat, doar căutări incomplete; infinit contaminat de efemer; înger-străjer corupt de demonul din vis; deltă fecundă, uitându-și fluviul ce-o naște renăscând-o din propria fluiditate...

Memoria ne trebuie pentru noi, spre a-L confirma pe Cel ce ne-a creat, întrupându-ne din Ideea Lui, certificându-și, astfel, prin noi, îndoiala de a nu-și fi Lui Însuși Singurul Nemuritor. De teama Nemuririi, Dumnezeu a creat Omul spre a experimenta Murirea algoritmică, Viața finită, adică. Dumnezeu este nemuritor doar în măsura în care Omul este, încă, nemuritor.

Omul are memorie pentru a celebra nenăscuta Naștere a lui Dumnezeu: Omul are memorie spre a-I aminti lui Dumnezeu că limitele sale, omenеști, sunt nelimitate Lui. Și spre a-I reaminti și faptul că, atunci când l-a creat, l-a făcut, inițial, nemuritor, ca și pe el.

Paradisul este forma cea dintâi a Memoriei de după Izgonire. Cunoașterea este forma dintâi a relevării Uitării, ca parte-jumătate a memoriei.

Uitarea este iertarea, izbăvirea și jumătate de fericire; Neuitarea este zborul, ego-ul și jumătatea cealaltă de fericire a lui. Uitarea și Neuitarea sunt, laolaltă, Memoria.

Omul este fericit neuitând, dar este la fel de fericit dorind să uite.

Uitarea și Neuitarea sunt căile iertării, fiecare cu ocolișurile, și ascunzișurile, și luminișurile ei, dar sfârșind într-un același capăt de cerc, de unde timpul își poate țese bucla, spirala nesfârșită, la fel, dar, totuși, diferit, de fiecare dată; uitând - te poți întoarce la origini, curat, curățit, izbăvit; neuitând - te poți întoarce la aceleași origini, dar tot la fel de curat, de pregătit să fii mai bun...

Uitarea absolvă de vină, dar ecoul rămâne în memorie, așa cum vibrația clopotului se răsfrațe în aer, peste sat și peste inimi de

credincios, dar nu se pierde ci călătorește spre infinitul zărilor...

Memoria este posibilitatea ecoului de a se reîntoarce în clopot sunându-l de această dată, iar nu sunând. Memoria este acest sunet – ca un nou *a fi* - întors în clopot - rerostit în gând, neuzit decât de clopot...

Uitarea nu este anulare, uitarea este doar amânare de ecou. Nimic nu “moare”, așa cum viața este veșnică chiar dacă omul “moare”.

Memoria Omului este viață și moarte, laolaltă. Pisc și abis, în același timp. Lumină și întuneric, simultan, inseparabile. Cunoaștere și înșelare, pe rând. Foetus și cadavru coexistând indestructibil. Răsărit și Apus dându-și întâlnire la Nord și la Sud, pe rând, după un ciclu ținând fundamentele dintâi ale cardinalității, pe când nimic nu era, și, totuși, totul sta să se circumscrie lui A FI.

Memoria nu se poate uita pe sine decât prin accident, în schimb se poate rememora, recapitula, din când în când, din rațiuni de remodelare și rearhitecturalizare a sistemelor intime, dobândite sau câștigate, de valori și credințe...

(continuare în pag. 17)

(continuare din pag. 16)

Memoria calculatorului este doar moarte amânată, care confirmă viața.

Memoria calculatorului este viața-surogat; memoria calculatorului nu există *de jure*, pentru că în calculator nu există viață *de facto*.

Calculatorul este o imitație a vieții; acolo nu există respirație și nici genetică. Un calculator nu poate fecunda, nu poate procrea; nu există nicio gestație, nici dureri ale facerii unui calculator din uterul altui calculator-femelă. Memoria este proprie celui ce naște și știe că naște; celui care știe că poate naște și știe ce înseamnă să nască; memoria este durerea nașterii presimțită înaintea ovulației; memoria este Dumnezeu mângâindu-ne pe suflet ca să-l sărbătorim și dincolo de moarte, moartea noastră, acea uitare imemorială, în care, probabil, se ascunde veșnica neuitare...

Calculatorul nu-și poate scrie memoriile personale; poate, în schimb, să deturneze memoria omului, absorbindu-i acestuia facultățile de memorare. Dar nici așa, calculatorul nu poate avea memorie, pentru că nu moștenește nici o geneză, în mod direct, singura lui genealogie fiind doar aceea a evoluției tehnologiei, adică tot o derivată a inteligenței umane.

Calculatorul nu este sclavul omului ci partenerul său, unealta sa. Omul, din păcate, din prea-mândria sa de a-și umple viața cu supuși spre împlinirea iluzorie a unui prenelimitat confort, devine sclavul calculatorului. Atunci poate avea loc un fel de transfer de memorie, când dinspre om spre calculator poate migra o înșelătoare vibrație de spirit. Confundată cu vibrația aerului - sunet întors din spațiile Universului, spre a revibra în "carnea" clopotului - ei, bine, această rezonanță crează idoli falși. Mentea omului este străbătută atunci de himera prea-științei deprinse cu lejeritate; efortul - confundat cu stimulul efortului, iar efectul luminii - cu jocul de umbre.

Memoria calculatorului poate înregistra aceste falseturi doar dacă cineva le conștientizează și apasă tastele care trebuie spre a fi înmagazinate; altfel, calculatorul execută, dar nu "ține minte" nimic. Calculatorul este o *tabula rasa* fără moștenitori, fără dorințe, fără cauze și, implicit, fără efecte. Singura genealogie a calculatorului este, cum spuneam, tehnologia - electricitatea și butonul de start comandând o "inteligență" dependentă, fără posibilitatea autodeterminării nici măcar minime.

Memoria calculatorului are, totuși, ca părinți, mintea Omului, pe de o parte, și reamintirea ei, pe de alta, reverberând pe sub arcadele cerului - dangăte prelungi ale singurului clopot

inventat de Dumnezeu: creierul Omului.

Restul clopotelor, sfințite sub bolțile bisericilor, sunt definiții prescurtate ale minții umane, iar în sens strict tehnologic, niște calculatoare sferoide, imitând bolta cerească, care „gândesc” legătura dintre Om și Dumnezeu și o reamintesc peste timp, în viață, ca și în moarte, prin vibrațiile lor nesfârșite, ciclice. Stârnite de Om. De Omul viu.

Dang și **click** sunt expresiile sinonime ale acestor forme de memorie și de rememorare. Doar că **dang**-ul este viu, și naște speranță, iar **click**-ul este o imitație de viu, și poate fi, spiritual, letal.

Cu calculatorul, Omul își poate scrie, așadar, memoriile; calculatorul nu poate să-și scrie, însă, memoriile, propriile sale memorii; memoriile calculatorului le poate scrie, eventual, tot Omul, dar acelea vor fi niște memorii... subiective! Inexacte, tendențioase, superficiale, incomplete.

Dar cine va contesta aceste nepotriviri dintre ceea ce a "trăit" cu adevărat calculatorul și ceea ce va sta scris în memoriile lui? Calculatorul, în niciun caz, pentru că el nu are memorie, nu are identitate de viu, de ființă, iar oricine

altcineva, ființă rațională, va vrea să facă asta, va demara o acțiune nulă de drept! Așadar, orice memorii ale calculatorului, scrise de om sunt cât se poate de obiective. Dar, atenție, acceptarea acestei concluzii poate însemna premisa unei alte concluzii, anume aceea că, scriindu-i "memoriile" calculatorului, acceptate ca obiective, "reale", omul se poate substitui calculatorului, că omul devine el însuși calculator, mașinărie, deci o formă de neviu, o existență virtuală!

Calculatorul nu are memorie, dar poate naște o pseudo-memorie în mintea leneșă, ori lenevită de prea-folosința lui. Această pseudo-memorie rod al unui utilitarism extrem, cuibărită în sinapsele rațiunii, poate devora adevărata memorie. Viul poate fi înlocuit, astfel, în timp, cu substitutul său, un fel de creație-kitch a Creației divine, chiar dacă într-o formă imperfectă, care este Omul și cu mintea sa...

Memoria Omului este formula care dă Săgeata Cunoașterii, calculatorul este doar o cale de înțelegere a formulei și, eventual, a traiectoriei Săgeții. Deci, nu singura cale, și, cu siguranță, nici ultima.

Prof. Dan ȘALAPA

ZEITGEIST sau “ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR” (relouded)

Circulă pe Internet, un film documentar al cărui nume cu rezonanțe germanice, **ZEITGEIST**, răscolește percepția privitorului asupra lumii și al mersului ei, asupra înțelesului de putere și a mecanismelor ei, asupra conceptului de democrație și conducere, în general. Prima parte a filmului a fost subintitulată simplu, *Filmul*, de cea de a doua (2008), personalizată de autori, *Addendum*.

Nu vom povesti aici filmul, ceea ce este nerecomandabil, indiferent de producția artistică, dar ar fi și imposibil, pentru că **ZEITGEIST** abodează pe larg (fiecare parte a filmului durează peste două ore!) mari probleme ale omenirii dintr-un punct de vedere insolit, dar argumentat. Autorii lui, producători independenți, l-au postat gratuit pe Internet fiind, astfel, siguri de o audiență imensă și de un, eventual, impact nu doar emoțional, ci și mobilizator!

ZEITGEIST zdruncină toate paradigmele noastre despre BANI, PUTERE, INFLUENȚĂ, DEMOCRAȚIE, RĂZBOI, ATENTATE, RELIGIE, SISTEME BANCARE, SURSE ȘI RESURSE ENERGETICE, TEHNOLOGIE, ECOLOGIE și multe alte științe și cunoștințe, date istorice și spirituale...

ZEITGEIST vorbește în termeni exacti, simpli, pe înțelesul tuturor, despre bani și despre sistemul bancar, dar cutremurător pentru cel care a desprins aceste înțelesuri de pe băncile școlii și ale facultăților...

ZEITGEIST vorbește despre bani și despre sistemul bancar ca despre un sistem rapace, constituit suprastatal, care nu se sfiește să nu se alinieze niciunei prerogative guvernamentale, face referire necruțătoare la mari potențați ai zilei, moștenitori ai unui sistem cu circuit închis, transmis din tată în fiu, sistem parasocial și paraeconomic, imuabil și, practic, inamovibil, care face averi greu de cuprins chiar de mintea obișnuită cu cifre foarte mari! Bani, ne demonstrează filmul, sunt făcuți din nimic, într-un sens larg al înțelesului, practic din crearea iluziei îndatorării statului... Mecanismul este genial, dar diabolic, am putea spune, dar ce-i diavolul, vă veți întreba după ce veți vedea demonstrația **ZEITGEIST** în comparație cu, să-i spunem, *homo bancherus*, contemporanul nostru?

ZEITGEIST vorbește despre război și despre protagoniștii lui pornind de la Războiul de Independență al Americii, trecând prin primul și cel de-al doilea război mondial, până la cele de astăzi, din Irak și Afganistan, făcându-ne să înțelegem că nu soldații și câmpul de luptă au contat vreodată ci pofta de bani a finanțatorilor acestor conflagrații, și câștigurile lor; că, de fapt, nu pacea se urmărea și se urmărește trimițând oamenii pe front ci menținerea conflictelor armate ca sursă de câștig...

ZEITGEIST vorbește despre politică și politicieni și ne face să înțelegem că totul nu

au poveștile existențiale inspirate de Soare și planete, de Cer și de Stele....

ZEITGEIST vorbește despre Om și despre Natura sa egoistă și schimbătoare, despre slăbiciunile sale, dar și despre posibilitățile sale imense.

ZEITGEIST vorbește despre om ca despre o creație a Universului, care a evoluat, de-a lungul a miliarde de ani, din pulberea Pământului, care planetă, la rândul ei din aceeași pulbere a apărut - și Biblia spune cum că din *tărână ne tragem*, nu? - și că Pământul, planeta care l-a creat, este moștenirea lui, asupra căreia nimeni nu-și poate aroga dreptul de a i-o suprima în

vreun fel sau altul, și nici de-a-l decada din acest drept fundamental, sau, și mai rău, cum de altfel se întâmplă la scară palnetară, demonstrează filmul, de a-l ține departe de imensele și ineputabilele resurse naturale planetare și cele derivând din sistemul solar, nepoluante, îndestulătoare, extrem de accesibile și de ieftine, și atât de necesare vieții.

ZEITGEIST răstoarnă niște cutume, dar are și propuneri exacte spre a le înlocui pe cele pe care le dărmă. Nu vom insista asupra lor, spre a nu vă deturna de la finalizarea curiozității personale, aceea de a-l viziona. Vrem doar să mai

adăugăm ceva, anume extraordinara asemănare a abordării marilor teme și temeri ale omenirii ce apar în comentariului filmului cu partea de început, mai ales, a textului poeziei ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR de Mihai Eminescu.

Astfel, “scunda tavernă mohorâtă” din poemul eminescian poate fi însăși planeta noastră, adică mică și tristă, poluată, stăpânită însă, de cei care stabilesc legile lumii, asemenați acelui Cezar ce trece “în faeton de gală” de-a lungul Senei... Dreptatea și religia, munca și puterea, împărțirea roadelor, administrarea popoarelor, toate acestea, veți vedea urmărind filmul și, apoi, recitind poemul, sunt foarte aproape în cele două texte sub aspectul problematizării lor. Genialitatea lui Eminescu este, încă o dată, certificată, dacă mai era nevoie! Desigur, respectând regula temporalității, este greu de crezut că autorii filmului au plecat la realizarea lui preluând idei din poemul lui Eminescu.

(continuare în pag. 19)

este decât o păpușereală menită să creeze iluzia democrației, în fond orice alegere a poporului fiind abil manipulată *din umbră*, umbra banilor făcuți din nimic, dar totuși, din munca celor care se îndatorează marilor finanțatori mondiali... Politicienii sunt incapabili să conducă, spune filmul, pentru că ei evoluează într-un spectacol bine regizat, unde orice abatere de la rol înseamnă excludere, ba chiar eliminare fizică, fără cruțare, fără menajamente...

ZEITGEIST vorbește despre religie și despre folosirea ei pentru menținerea oamenilor în ignoranță, spre a putea fi mai ușor influențabili. Religiiile, spune filmul, în fondul lor cel mai intim, oricare dintre variantele sale - creștinism, islamism, hinduism, inclusiv vechile ritualuri maiase ori atece, ori egiptene - sunt extrase dintr-un același sămbure, și anume mitul Soarelui; astfel și Iisus, sau Moise, sau Mahomed, sau Budha, sau alte asemenea forme de reprezentare a supremației religioase

(continuare din pag. 18)

Asemănarea de idee a celor două creații, poetice și, acum, filmice, merge până la îndemnul oamenilor de a se opune marilor măștrii ai conducerii mondiale. Astfel, celebrul vers "Zdrobiți orânduiala cea crudă și nedreaptă" capătă o conotație nouă, cea adevărată, conform ideii de la care probabil, a pornit chiar Eminescu, am îndrăzni a afirma, oricum, nu doar de a ilustra "lupta de clasă" dintre capitalistul rapace și comunistul iubitor de pace, cum ne învăța pe noi școala, în... anii puterii populare.

*"Sfărmați statuia goală a Venerei antice,
Ardeți acele pânze cu corpuri de ninsori;
Ele stârnesc în suflet ideea neferice
A perfecției umane și ele fac să pice
În ghearele uzurei copile din popor!"*

*Sfărmați tot ce atâta inima lor bolnavă,
Sfărmați palate, temple, ce crimele ascund,
Zvârliți statui de tirani în foc, să curgă lavă,
Să spele de pe pietre până și urma sclavă
Celor ce le urmează până la al lumii fund!*

*Sfărmați tot ce arată mândrie și avere,
O! dezbrăcați viața de haina-i de granit,
De purpură, de aur, de lacrimi, de urât -
Să fie un vis numai, să fie o părere,
Ce fără de patimi trece în timpul nesfârșit.*

*Zidiți din dărmături gigantici piramide
Ca un memento mori pe al istoriei plan;
Aceasta este arta ce sufletu-ți deschide
Naintea veciniei, nu corpul gol ce râde
Cu mutra de vândută, cu ochi vil și viclean."*

ZEITGEIST ne spune că, nu de azi, de ieri, nu se face diferența între capitalist și comunist, între democrat și dictator, pentru că banul nu face, ne-o demonstrează filmul, astfel de diferențe. Pentru *măștrii* sistemului monetar internațional nu contează nimic, nici capitalismul, nici socialismul, nici creștinul, nici păgânul... Pentru ei contează controlul total al omenirii, pentru că, se declară fără echivoc în film, de către cineva din această sferă de planetară influență, nu mai contează averile, numărul banilor ci menținerea în funcțiune a acestui sistem, evitarea prăbușirii lui. Iar pentru asta, respectivii au nevoie de controlul nu doar din punct de vedere social al fiecăruia dintre noi ci din acela direct al funcțiilor vitale ale organismului fiecăruia dintre noi. Cum vor putea face aceasta? Extrem de simplu, la o adică. Mai mult, chiar, implementarea acestui sistem de control a și început, primii pași importanți fiind deja făcuți odată cu așa-numite cipuri conținute de noile pașapoarte biometrice. Urmează... Dar, nu mai continuăm cu alte amănunte, vedeți filmul și apoi recitiți *Împărat și Proletar*. Asemănările sunt uimitoare, mergându-se până acolo, la finalul poemului, unde sentimentul inutilității, al pesimismului este suveran și de nestăvilit:

*"Când știi că visu-acesta cu moarte se sfârșește,
Că-n urmă-ți rămân toate astfel cum sunt, de dregi
Oricât ai drege-n lume - atunci te obosește
Eterna alergare... și-un gând te-ademeneste:
Că vis al morții-eterne e viața lumii-ntregi."*

Sentimentul ce ți-l poate induce filmul poate fi și unul de tipul acesta, al zădărniciilor oricărui gest de a te opune sistemului. Filmul, însă, o spune răspicat, că trebuie, este vital să te opui unui astfel de imbold, și sistemului care-l induce, pervers, recomandând câteva modalități-cheie în acest sens.

Geniul lui Eminescu este însă, și astfel, cum spuneam, reiterat.

Iar pentru că filmul vorbește de manipulare, de arta aceasta malefică a unei coordonări generale prin intermediul banilor spre satisfacerea poftelor de putere, care durează de multe sute de ani, nu putem să nu ne întrebăm

asupra a cât de sincer este ZEITGEIST, și cât de nemaipulterior este el, într-o lume în care, totuși, el însuși o caută s-o demonstreze, cuvântul de ordine este manipularea?

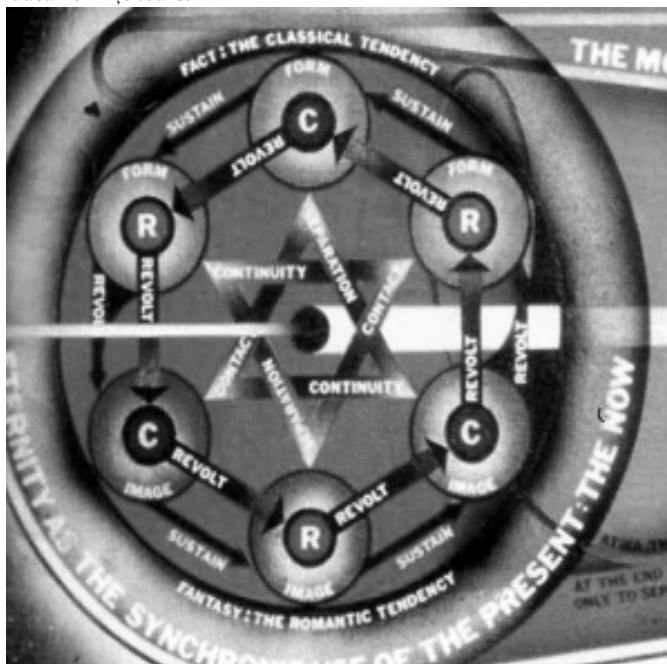
ZEITGEIST propune o viziune asupra lumii, așa cum și "ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR" a făcut-o la vremea sa. Rămâne să vedem cât va rezista filmul, în timp, comparativ cu poemul lui Eminescu, datat 1 decembrie 1874, care, iată, scris la foarte aproape 25 de ani ai autorului, rezistă cu fruntea sus...

Amândouă creațiile le putem pune, dacă doriți, sub un alt vers eminescian, din *Glossă*, care spune "Alte măști, aceeași piesă, / Alte guri, aceeași gamă", vers inspirat de filosofia clasică germană, idee inspirată, la rândul ei, din *Ecleziastul* (Noul Testament), care spune "Ceea ce este, a mai fost, ce a fost, va mai fi". Mergând pe această logică, întărită de concluzia aceluiași text biblic, "Nimic nou sub soare", putem conchide că nu vom putea scăpa deloc de aceste racile ale firii umane, că mereu vor exista "controlori" ai destinului nostru, că, prin urmare, sclavia nu a dispărut niciodată, și nici nu va dispărea, ea doar s-a și se va sublima în alte forme de exprimare și de funcționare...

Nimic nou sub soare, spunem și noi, dar este necesar, chiar dacă bulversant, ca, din când în când, să descoperim acest adevăr. Este, însă, și mai important să ni-l asumăm mai creativ, să facem ceva spre a mai schimba nu rosturile lumii ca parte a Universului ci obișnuința generalizată de a ne complăce în ignoranță și lipsă de reacție. În felul acesta, încetul cu încetul, se pot pune bazele unei noi credințe, a unui nou început, unei noi Cărți a Cărților, a unui nou Ecleziast, de ce nu? *Ce a fost, nu mai este, iar ce va fi, poate a nu mai fi*, ar putea suna devisa noului mers al lumii, cu osiile unse de noul ideal... Dar, conform ciclicității, ca factor universal, poate apare un alt *Zietgeist*, care să demoleze noile paradigme instituite de Noul Ecleziast, și tot așa, ceea ce ne face să ne întoarcem la înțelepciunea actualului *Ecleziast*, cu al său *nimic nou sub soare*!

În această situație de *cerc închis* - care amintește de versul din Luceafărul "*Trând în cercul vostru strâmt...*"! - pentru a ieși din închiderea/strâmtoarea lui determinativă existențial, trebuie schimbat Soarele, însuși! Atunci da, schimbare, dar asta nu mai depinde de om, ba este chiar invers, omul depinde de Soare...

P.S. ZEITGEIST este un cuvânt german compus din ZEIT (timp, vreme, perioadă, epocă) și GEIST (duh, suflet, minte, înțeles, inteligență, nălucă, fantomă). Așadar, el poate fi tradus în multe forme ca **Înțelesul vremurilor**, sau **Duhul epocii**, sau **Epoca nălucirilor**... Încercați fiecare o traducere, după ce-l veți viziona tastând pe Google.com *zeitgeist subtitrare*, alegând versiunea care vă convine. Vizionare plăcută, chiar dacă neliniștitoare!

Proverbul-atitudine față de lume

Definiția proverbului

Motto:

„[...] limba noastră nu e nouă, ci din contră veche și staționară. Ea e pe deplin formată în toate părțile ei... Pe de altă parte, veche fiind, ea e și bogată pentru cel ce o cunoaște, nu în cuvinte, dar în locuțiuni.

Bogăția unei limbi nu constă în numărul de cuvinte. Adevărata bogăție nu constă totdeauna în locuțiuni, în acele tiparuri neschimbate care se formează în curs de mii de ani și dau fiecărei limbi o fizionomie proprie... căci la urma urmelor e indiferent care sunt apucăturile de care se slujește o limbă, numai să poată deosebi din fir în păr gândire de gândire. Un singur cuvânt alăturat cu altul are alt înțeles [...] Această parte netraductibilă a unei limbi (locuțiunea) formează adevărata ei zestre de la moși- strămoși, pe când partea traductibilă este comună gândirii omenești în genere”.

(Mihai Eminescu, *Despre limba cărturarilor români din Ardeal, în Opere, vol VI*)

În accepțiunea DEX, *proverbul* este: „1. Învățătură morală populară născută din experiență, exprimată printr-o formulă eliptică sugestivă, de obicei metaforică, ritmică sau rimată; zicătoare, parimie. 2. (Franțuzism) Operă dramatică scurtă, al cărei conținut ilustrează un proverb(1).? Din lat. *proverbium*, fr. *proverbial*”, în accepțiunea DN, *proverbul* este „1. expresie populară succintă, adesea metaforică, cuprinzând o învățătură, o experiență de viață. 2. mică piesă de salon din sec. XVII-XIX, jucată fără decor, având ca pretext un proverb(1), (fr. *proverbe*, lat. *proverbium*).

În *Istoria literaturii române*, vol I, la capitolul (Folclorul literar). pp.193-194 nu este o definiție anume pentru proverbe, ci „proverbele și ghicitoriile sunt vorbe cu tâlc, forme poetice de manifestare a înțelepciunii populare. Ele sunt formulări succinte și plastice, relativ stereotipe, care exprimă concentrat adevăruri cu valabilitate generală, imbinând o largă și bogată experiență de viață, generalizată și aprofundată de fiecare generație, cu observația practică a fenomenelor și lucrurilor înconjurătoare, de la cele mai mici și neînsemnate, ca «buturuga mică», până la cele mai mari și permanente ca «soarele», «luna» și «viața însăși». Poporul le recunoaște ca «vorba ăluia», «vorba lui tata mare», etc., fără să facă în mod conștient vreo deosebire între ele.”

C. Brâncuși spunea că dacă ar fi să alcătuiască un cod etic, l-ar „construi pe bază de proverbe”, dacă ar fi un cunoscător al moralei.

T. Vianu vedea în proverbe „temelia populară a maximelor culte” (Hegel, 1966).p.400. spune că alături de fabulă, parabolă, apolog și metamorfoză este și *proverbul* în categoria „comparațiilor care pleacă de la ceea ce este exterior”, și anume: „o treaptă de mijloc a acestei sfere o formează proverbul. Anume: proverbele pot fi transformate când în fabule, când în apologuri. Ele cuprind un caz individual, luat cel mai adesea din cotidianul uman, caz care trebuie apoi considerat cu semnificația lui generală. În sec. XII, Eustathius, comentându-l pe Homer a considerat fabula „un proverb desfășurat”.

(I. C. Chițimia, 1960).nr.3 în urma cercetărilor folclorice a ajuns la concluzia că „proverbul este formularea scurtă a unei constatări cu valoare larg omenească, exprimată direct sau figurat”. Spre deosebire de zicătoare, „proverbul

constată un fapt și dă implicit o judecată”.

În concepția lui Quintilian proverbele erau „sententiae”(judecăți), deoarece semănau cu niște legi, Giambattista Vico le-a numit „drept limbă a zeilor”, Herodot „învățăminte înțelepte”, iar Mihail Apostolius din Bizanț, un învățat care a făcut mult pentru cunoașterea Antichității clasice în Europa, în lucrarea *Ἀπολογία Δανιήλ* e de părere că „un proverb e o judecată care ascunde ceea ce este clar în ceva obscur sau care indică concepte intelectuale prin imagini concrete sau care face limpede adevărul, dar într-o manieră mascată. Și, mai banală utilizată în mod obișnuit în vorbirea populară, care poate fi deplasată de la lucruri mici și superficiale la latele mai importante și mai frecvente; este o zicere care a devenit cu totul obișnuită în preocupările noastre cotidiene și în viața noastră ca ființe umane. Așadar, un proverb este o zicere uzuală sau folosită pentru viața obișnuită, având o întrebuintare care sporește datorită faptului că există o cantitate de obscur moderat în această zicere sau este un îndemn adaptat de obicei la cursul vieții.”

După opinia lui (Gulian, 1957).p.77, proverbele sunt constatări generalizate „ca un fel de legi degajate din zeci și sute de întâmplări asemănătoare”.

Pentru Cervantes, proverbul este „o frază scurtă extrasă dintr-o lungă experiență”, iar pentru Slavici, „proverbele sunt adevăruri și observațiuni făcute mai ales asupra vieții practice și exprimate în o formă concisă, în mod mai mult ori mai puțin aforistică și adeseori hazlie. În genere, proverbele fac parte din comuna comoară a gândirii popoarelor și la români găsim aproape aceleași proverbe care se spun la toate popoarele din Europa. E, cu toate acestea, foarte mult element original în acest codice popular pentru înțelepciunea în viața practică.” Deși proverbele exprimă o experiență, Ovidiu Papadima consideră că „proverbele nu sunt învățături. Sunt, ca toate celelalte forme de artă populară, forme de viață. Dar mai mult decât celelalte sunt esențe de viață. Ele formulează în modul cel mai concentrat și mai pregnant posibil o mulțime aproape infinită de situații de viață. Proverbele distilează, ca să zic așa, viața. Apoi distilează numai cât trebuie. Între proverb și preceptele logicii clasice e tocmai deosebirea între băutura și spirt. Într-una au rămas toate aromele cărnii și mustul fructei, în celălalt n-au mai rămas decât moleculele amidonului

Prof. Dorina Coravu
Colegiul Tehnic „Decebal”
Drobeta-Turnu-Severin

din cereale, transformate chimic printr-o neîndurată fierbere. Proverbele ? și alături de ele zicătoarele ? distilează deci înțelept situații de viață. Ca atare nu sunt învățături. Dar pot duce foarte firesc la înțelepciune. Cum? Foarte simplu: ajutându-te să înțelegi orice te izbește contemplând viața. Să pricepi cu atât mai adânc cu cât ceea ce pricepi poate fi mai neașteptat. De aceea, proverbul e atât de concis. El trebuie să te facă să vezi totul, esențialul, dintr-o aruncătură de ochi. Proverbul e o formă de artă concentrată. Sunt tot atâtea forme de proverb, câte forme de artă a cuvântului avem.”

Marele nostru paremiolog Iuliu Zanne în *Prefața* de la celebra culegere *Proverbele românilor* consideră proverbele „expresiunea caracterului și moravurilor unui popor, modulul său de a cugeta, de a vedea și de a simți... Și, în adevăr, cu toate că se datoresc unor individualități, proverbele, prin faptul că au devenit proverbe, sunt proprietatea poporului întreg, și trebuie să le privim ca produsul colectiv al spiritului unei întregi națiuni”, ele completând și întregind tezaurul național al poporului nostru. Sunt forme atât de concise, încât inserate într-un context țin locul a mai multor fraze complementare, după cum observă (Cezar Tabarcea, 1982).p.84, „proverbul este un enunț lingvistic cu o structură logico-semantică fixă, care întrerupe discursul în care este înglobat pentru a se referi metaforic la o situație care determină enunțarea acestuia sau la un segment al discursului.”

În accepțiunea noastră *proverbul* este o formă plastică, metaforică de exprimare a unor adevăruri și învățături desprinse din diferite experiențe de viață.

(continuare în numărul viitor)

Complementaritatea rațiunii și simțirii

Raționalismul și empirismul sunt deopotrivă două categorii de cunoaștere fundamentale.

Deși aceste curente filozofice sunt clar delimitate prin concepte și teorii, opinia mea este că atât raționalismul cât și empirismul stau la temelia formării noastre, atât pe plan profesional, cât și pe plan spiritual. De foarte multe ori rațiunea și sentimentele sunt plasate la poli opuși, dar există și momente când acest contrast este distrus și creează o punte de legătură ce se așează la baza luării deciziilor.

Sentimentele și rațiunea pot fi catalogate ca factori care pot împiedica într-o manieră sau alta cursul gândurilor omului. Cred că secretul ce stă la baza complementarității cunoașterii empirice și raționale constă în aplicabilitatea în egală măsură a acestora.

Rațiunea reprezintă o formă de cunoaștere de care dispunem într-o cantitate mai mică sau mai mare, prin intermediul căreia se poate vorbi de fapte, evenimente palpabile. Stă la baza creării obiectelor, mecanismelor practice. Spre exemplu, matematica este o ramură a cunoașterii care stă la temelia funcționării invențiilor omului prin anumiți algoritmi și metode de calcul. Putem spune că intelectul este responsabil pentru toată tehnologia de astăzi, pentru toate produsele care ne ușurează munca.

Rațiunea și sufletul trebuie să existe într-un echilibru, bineînțeles dacă acestea sunt valorificate în scopuri utile, satisfăcătoare, nu numai pentru cel care le utilizează, dar și pentru cei din jurul său.

Un aspect deosebit de important ce privește rezultatul celor două cunoașteri constă în săvârșirea a ceva constructiv, reflectarea tuturor acțiunilor să se reverse într-un scop util. Pornind de la aceste concepte, suflet și rațiune, se poate emite faptul că oamenii s-ar putea raporta la ceea ce îi înconjoară, nu ca la *ceva* de care sunt împrejmuiți și în care trebuie să supraviețuiască, persoana proprie

plasându-se pe primul plan, ci ca la un întreg din care fiecare face parte.

Importanța propriei persoane de cele mai multe ori este plasată prea sus pe *scara valorilor* ce ne definesc. Acest fenomen determină preponderența ego-ului, care nu face altceva decât să îndrepte sufletul spre o latură caracterizată prin orgoliu, infatuare sau lipsa respectului față de cei din jur. Empatia reprezintă o modalitate prin care putem comunica mai bine cu semenii noștri și de asemenea, pentru a fi mai înțelegători.

În zilele noastre se poate observa o tendință acerbă spre tot ceea ce este nou. În această goană de asimilare a unui aflux de noutăți, din păcate se pierde spiritualitatea, divinitatea plasându-se de cele mai multe ori pe ultimele locuri. Este trist. Uneori sunt momente când mă încerc să simt sentimente de tristețe gândindu-mă că din ce în ce mai mulți oameni își pierd sensibilitatea, îndreptându-se practic spre grotesc, vânzându-și sufletul pe niste *chiciuri*, care nu oferă satisfacții, sau care, dacă oferă, sunt pe termen scurt și neconstructive.

Poate dacă am medita mai mult asupra condiției noastre spirituale, am putea fi mai buni, mai sociabili. Echilibrul acestor

două cunoașteri (*rațiunea și empirismul*) impune o siguranță de sine extraordinară.

Nevoia de sentimente pozitive hrănește sufletul, iar nevoia de rațiune, intelectul. În acest mod ignoranța nu își are locul. Sentimentele pozitive aflate în strânsă corelație cu rațiune nu fac altceva decât să dea naștere unui izvor de aptitudini. Dobândirea unei culturi cuprinzând cât mai multe informații constructive, conduce la cunoaștere. **Un om cult este eminamente un om bun.**

Sentimentele negative reprezintă o sursă de adâncire a psihicului într-un *abis continuu*. Stările sufletești negative și în general ceea ce este caracterizat printr-o notă nefastă, determină săvârșirea anumitor fapte care pot fi comise printr-o modalitate mult mai ușoară, în comparație cu faptele conduse de sentimentele pozitive, care, pentru săvârșirea, lor antrenează implicarea, și de ce nu, o doză mai mică sau mai mare de filantropie. Din ceva rău, necugetat, întotdeauna consecința este funestă, și nu oferă un rezultat satisfăcător, mulțumitor.

Acest gen de stări sufletești le este caracteristic ignoranților, celor lipsiți de cunoaștere.

Cunoașterea se dobândește prin unelte intermediare ale binelui, guvernate de suflet sau rațiune. Ea este forma cea mai calificată de atingere a echilibrului, a siguranței de sine, a celui nivel de gândire și de simțire care conferă durabilitate în fața oricărui inconvenient de orice natură.

Ceea ce mă călăuzește în viață și mă ajută să mă mențin într-o stare de armonie sunt cele două capacități monumentale cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, *gândirea* și sentimentul supreme, *iubirea*. Cred că oamenii s-ar putea afla într-un echilibru dacă ar valorifica intelectul și simțirea, după cum spune și motto-ul eseului de față: *Cele două mari aripi care-l ajută pe om să se înalțe sunt gândirea și iubirea.* (Victor Hugo - *Cugetări*)

Dăreșteanu Ana Maria

Codex Rohonczy

O cronică românească însumând 448 pagini, din secolele XII-XIII, scrisă în limba română

Este aproape unanimă aprecierea istoricilor români, după care, din cauza vicisitudinilor vremurilor, a numeroaselor războaie purtate de armatele marilor imperii și regate vecine, din toate timpurile, pe pământ românesc, a jafurilor și distrugerilor de importante bunuri materiale și culturale, în focul mistuitor al acestora s-au aflat și multe cronici vechi, manuscrise, documente ale Cancelariilor Țărilor Române, precum și altele de acest gen.

Dar, cu toate aceste pierderi uriașe de valori culturale, istoricii români sunt conștienți că multe fonduri de arhivă, importante documente, lucrări antice de istorie și geografie a pământurilor Daciei antice au fost furate, pur și simplu, de cotorpitorii străini, interesați în a ne frustra de cunoașterea mai aprofundată, mai documentată a istoriei multimilenare a poporului daco-românesc.

Dovada incontestabilă a acestui adevăr sunt descoperirile realizate în ultimele patru decenii ale secolului al XX-lea în arhive și biblioteci din țară și de peste hotare, de importante lucrări de istorie, îndeosebi în marile centre culturale europene sau în capitalele unor foste mari imperii și regate vecine.

Este, credem, suficient să amintim, în această privință doar câteva exemple mai ilustrative, ca:

- descoperirea de către istoricii români a celei mai vechi cronici turcești, intitulată **Ogusname**, în care se menționează existența în secolul al IX-lea e.n., mai precis pentru anul 839, a unei Țări a Românilor la nordul Dunării și în teritoriile din nordul Mării Negre, până spre Nipru;
- descoperirea **Atlasului german** din anul 1826, în care pe o hartă ilustrând popoarele Europei de răsărit la anul 900 e.n., pământul românesc se întindea din Pannonia până la Nipru, specificându-se: Walahen oder Rumuny;
- descoperirea scrisorii unui conducător chazar, referitoare la secolul al VII-lea e.n.

arhaică cu alfabet geto-dacic

din care rezultă existența în Transilvania a “țării Ardil”, adică a țării Ardealului, termen curat românesc, apărut cu două secole înainte de invazia triburilor migratoare războinice ungare în Bazinul mijlociu al Dunării, ceea ce dovedește că ungurii au fost aceia care au împrumutat termenul de Ardeal din limba română, spunându-i, după topica limbii maghiare, Erdély;

- descoperirea în Biblioteca națională din Budapesta a lucrării lui Lukacs Karoly, preot romano-catolic și arheolog, care a păstorit peste zece ani în regiunea Balatonului, unde a făcut cercetări arheologice, identificând urme materiale ale unor conace, biserici și cetăți voievodale românești în secolul al X-lea, adică tocmai de pe timpul invaziei triburilor migratoare ungare, lucrare care, deși apăruse în anul 1937 la Tipografia Episcopatului romano-catolic din Oradea, unde preotul a fost transferat de către autoritățile ecleziastice, această carte nu s-a găsit în nici o bibliotecă din România. Motivul se cunoaște!
- descoperirea Cronicii împăratului german Friederic Barbarossa în care pentru anul 1189 se atesta existența unei țări românești numită “Walahia” între Dunăre și Munții Carpați condusă de un principe;
- descoperirea surselor documentare

Prof. Dr. în istorie Augustin Deac

privind lucrarea ilustrului cărturar român din secolul al IV-lea, Aeticus Dunăreanu, intitulată **Cosmographia**, scrisă în limba română cu alfabet geto-dacic și tradusă apoi în limba latină romană;

- descoperirea în lucrările lui Homer - Iliada și Odiseea, a unor cuvinte, nume de persoane și alte expresii ca bătălie, Poarta Scheiană din limba daco-românească;
- descoperirea a sute de cuvinte daco-românești în limba greacă a dorienilor, plecați din Transilvania pe la anul 1200 î.e.n.,
- descoperirea, într-o lucrare de studii sociale a învățatului grec Pithagora din secolul al V-lea î.e.n. a unor cuvinte neaoș românești, ca spre exemplu cuvântul “moșneni”;
- argumentarea științifică a folosirii unor cuvinte românești ca **mied**, **meiu**, **colibă** etc., în opera ambasadorului bizantin Panites Priscus, aflat în anul 448 la Curtea neîmblânzitului Atila în al cărui blazon figura ca fiind și “rege al dacilor”. Sunt toate acestea descoperiri semnificative, care corectează aprecierile mai vechi ale unor filologi români și străini, care după “cercetările” lor, cuvinte românești scrise nu apar, chipurile, decât abia din secolul al IX-lea e.n.

(continuare în numărul viitor)

*Pagini din Cronică românească, scrisă cu alfabet
geto-dacic, datând din secolele XII-
XIII e.n.*

POESIS

Ideal

Cohorte de păianjeni visează în poala mării:
Pe crestele de valuri se cațără
gândind să urce în vreun fel
pe bolta luminoasă.
S-au săturat de stele
ce se târăsc agale,
ce somnoroase-și scaldă
scânteile-n nisip.
Nu vor să le mai vadă
că nu sunt norocoase,
că n-au niciun luceafăr
ca să le fie ghid.
Au auzit din basmele
scrise pe nisip de îndrăgostiții veșnici,
cum că în apa aceea ce curge pe deasupra
sunt multe mii de stele sculptate în argint
și că celui care ajunge sus la ele
pe loc i se-mplinește tot
ce și-a pus în gând.

Plecat-au din adâncuri Păianjenii
cei veșnic oropsiți.

Cimilitură

Pentru unii, sunt Muzeu,
Pentru alții-s o Comoară,
Însă nimeni n-a simțit
Că eu sunt o Catedrală.
Nu-s muzeu cu-obiecte scumpe,
Nici comoară de furat,
Eu sunt doar o Catedrală-
A celor cu suflet curat.
Mulți s-au încercat în mine
Să-și găsească un loc de veci
N-au putut să mă decline
Și-au fugit pe veci...
Pe veci.

Și pentru...

Nu este timp pentru toate,
spuneai la un pahar de vorbă.

Însă în suflet,
timpul n-are măsură,
fiecare lucru își rezervă
atât cât îi trebuie
și... culmea,
nu există nici decalaje,
nici suprapuneri,
ba mai mult,
rămâne timp
și pentru Cina cea de Taină
și pentru Priveghere.

Dorina Coravu

HARUKI MURAKAMI, CÂNTÂND ÎNTRE DOUĂ LUMI PARALELE

“Dacă aleg să scriu despre o oaie, este doar pentru că se
întâmplă să scriu despre o oaie. Nu există semnificații
profunde.” (H. Murakami)

Haruki Murakami este unul dintre cei mai iubiți și mai
complecși scriitori japonezi contemporani, scrierile lui fiind traduse
în diverse limbi ale lumii.

El a menționat odată că nu există semnificații ascunse ale
operei sale, și că nu dorește ca opera sa să fie interpretată. El nu
planifică nimic. El doar scrie.

Murakami adoptă în scrierile lui un stil unic,
nonconformist. Este interesant de urmărit aspectul transpunerii
muzicii în tehnica scrierii romanelor sale, și de regăsit, în fiecare
poveste, linia muzicală a sufletului murakamian.

Există o deosebit de strânsă legătură între scriitorul nipon
și muzica jazz și este deosebit de interesant faptul că personajele lui
Murakami sunt legate sufletește de o anumită melodie. Este uimitor
și fascinant cum muzica poate menține legătura dintre lumea reală,
cea în care trăim, și lumi paralele și nepercepute cu ochiul liber, ci
poate doar cu mintea; lumi care par să ia amploare în jurul nostru.

În viziunea murakamiană, muzica poate avea și alte roluri,
cum ar fi de întoarcere în timp, de martor la moarte, la fericire, sau
doar umplerea unei zile plictisitoare de duminică.

Haruki Murakami a dovedit prin munca sa că este un scriitor
absolut, desăvârșit, care pare să fi înțeles cel mai bine existențele de
Dincolo. Dovada este în romanele sale; scriitorul reușește să
adapteze aceste lumi la realitatea cotidiană, palpabilă.

Ca iubitori de muzică, și mai ales de literatură, putem înțelege
destul de ușor gândurile lui **Murakami**, și cel l-a determinat să scrie
fiecare roman în parte; scriitorul japonez este un suflet boem ce a
căutat mereu să-și exprime sentimentele cu iz asiatic în cel mai
frumos fel posibil. Așa se face că a ales să îmbine muzica și literatura,
dând astfel naștere unui stil unic, greu de încadrat într-un curent
literar.

Haruki Murakami este unul dintre scriitorii care au avut
curajul, și a reușit, să devieze cursul, și să scoată literatura japoneză
din tiparele tradiționale impuse de scriitori clasici precum **Yasunari**
Kawabata sau **Yukio Mishima**.

Malina Zaharescu

EXPLOZIV!!!

ALFABETUL DACIC

1. Un alfabet al dacilor, în arhivele Ungariei

O carte veche de 1.000 de ani, păstrată la Budapesta, răstoarnă toate teoriile istorice despre cultura strămoșilor noștri. Dacii scriau de la dreapta la stânga, iar citirea se făcea de jos în sus.

De la daci, nu au rămas izvoare scrise. Prea puține se știau despre locuitorii zonei carpato-dunărene, după retragerea romanilor. O carte veche de aproape 1.000 de ani, păstrată la Budapesta, răstoarnă teoriile istoricilor.

Manuscrisul cuprinde primele documente scrise în această perioadă istorică. Scriere cu caractere dacice, de la dreapta la stânga, care se citește de jos în sus. Textul vorbește despre vlahi și regatul lor. Mulți au încercat să descifreze *Codexul Rohonczi*, dar nu au reușit.

Arheologul Viorica Enachiuc a tradus, în premieră, filele misteriosului manuscris, în 1982. Cercetătoarea a aflat despre el dintr-o revistă publicată în Ungaria, cum că el ar exista în arhivele Academiei Ungare, sub numele de *Codexul Rohonczi*. Se spunea despre el că era redactat într-o limbă necunoscută. A făcut rost de o copie, iar, apoi, timp de 20 de ani, a muncit ca să-i descifreze tainele.

Manuscrisul original - o carte legată în piele - se află în Arhivele Academiei de Științe a Republicii Ungaria. Până în anul 1907, documentul se pare că a fost pătrat în localitatea Rohonczi. În 1838, groful Batthyany Gusyav a dăruit-o înaltului for academic al Ungariei. Nu se știe, însă, prin câte mâini a trecut de-a lungul secolelor.

2. "Scriere secretă"?

După al Doilea Război Mondial, doctorul Vajda Joysef, preot misionar, îi scria cercetătorului Otto Gyurk, în legătură cu *Codexul*: "Se găsește în Arhivele Academiei de Științe a Ungariei o carte rară, *Codexul Rohonczi*. Acest *Codex* este scris cu o scriere secretă, pe care nimeni n-a reușit s-o descifreze până acum. Și eu am încercat. Literele sunt asemănătoare scrierii grecești. M-am gândit că seamănă și cu literele feniciene, apoi am încercat pe baza vechii scrieri ungurești, dar n-a mers. Toate încercările le-am aruncat în foc".

După ce a studiat *Codexul*, cercetătorul Otto Gyurk a publicat, în 1970, o parte din observațiile sale într-un articol, în care a încercat să identifice acele semne din manuscris care ar putea semnifica cifre.

3. Alfabet dacic cu 150 de caractere.

Românca Viorica Enachiuc a descoperit că textele *Codexului* au fost redactate în secolele XI și XII, într-o limbă latină vulgară (daco-romană), cu caractere moștenite de la daci. "Sunt semne care au aparținut alfabetului dacic, ce cuprindea aproximativ 150 de caractere, cu legăturile respective. Textele din Rohonczi au fost redactate în latina vulgară, dar într-un alfabet dacic, în care dominante sunt străvechile semne utilizate de indo-europeni

în epoca bronzului", a declarat aceasta.

4. Solii și cântece ale vlahilor

Codexul are 448 de pagini, fiecare cu circa 9-14 șiruri. În text, sunt intercalate miniaturi cu scene laice și religioase. E scris cu cerneală violet. Cuprinde o culegere de discursuri, solii, cântece și rugăciuni, care include 86 de miniaturi. Deasemenea, el consemnează înființarea statului centralizat blak (vlah), sub conducerea domnitorului Vlad, între anii 1064 și 1101. "Sunt informații despre organizarea administrativă și militară a țării ce se numea Dacia. Avea hotarele de la Tisa la Nistru și mare, de la Dunăre, spre nord, până la izvoarele Nistrului. Mitropolia blakilor avea sediul la Ticina - cetatea din insula Pacuiul lui Soare", a mai descoperit Viorica Enachiuc.

5. Jurământul tinerilor blaki

Codexul conține și versurile unui cântec de luptă, numit "Jurământul tinerilor blaki", care a fost tradus în felul următor:

"O viață, tăciunele Șarpelui, puternic veghetor,/

Înșelator, să nu primești a te uni/

Cu prorocirile Șarpelui, anuale, pentru că lovit/

Vei fi/

Cântecul cetății aud îndelung/

Mergeți vioi, jurați pe caciulă, pe puternica caciulă!/

Să juri cu maturitate și cu convingere!/

Să fii ție, putere vie, trăiesc, în luptă să fii!/

Alesul jurământ prețuiește șoimul tău, mergi cu jurământ puternic!"

6. Cine este Viorica Enachiuc?

Membra UNESCO, Viorica Enachiuc e absolventă a Facultății de Filologie, secția Română-Istorie, din cadrul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, promoția 1963. Lucrarea de licență și-a luat-o în arheologie. E membră UNESCO din 1983.

Mulți ani, a condus șantier arheologice în Oltenia, Muntenia și Moldova. A cercetat scrierile vechi din neoliticul mijlociu și epoca dacică. Și-a prezentat lucrările la conferințe în țară și în străinătate: Austria, Franța, Germania, Italia, Israel. Burse de studiu a primit în Italia, pe probleme de arheologie, și în Danemarca, unde a studiat scrierea runică.

P. S.

Codexul Rohonczi (grafii alternative: *Codicele* (și *Rohonczy*, sau *Rohonc*, în toate combinațiile) este un document controversat al cărui sistem de scriere este inedit și încă nedescifrat în mod convingător. Este numit după orașelul Rohonc (*Rohonc* e grafia maghiară veche; pe germană *Rechnitz*, pe croată, *Rohunac*), aflat astăzi în provincia Burgenland, din estul Austriei.

Adaptare de Dan Șalapa

